

AKADEMIE MÚZICKÝCH UMĚNÍ V PRAZE
HUDEBNÍ A TANEČNÍ FAKULTA

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

Praha, 2018

Karin Kašparová

AKADEMIE MÚZICKÝCH UMĚNÍ V PRAZE

HUDEBNÍ A TANEČNÍ FAKULTA

Hudební umění

Housle

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

O. F. KORTE A JEHO SKLADBY PRO HOUSLE

Karin Kašparová

Vedoucí práce: prof. Ivan Štraus

Oponent práce: MgA. Pavel Hůla

Datum obhajoby: 5. 6. 2018

Přidělovaný akademický titul: BcA.

Praha, 2018

ACADEMY OF PERFORMING ARTS IN PRAGUE

MUSIC AND DANCE FACULTY

Art of Music

Violin

BACHELOR'S THESIS

O. F. KORTE AND HIS COMPOSITIONS FOR VIOLIN

Karin Kašparová

Thesis advisor: Prof. Ivan Štraus

Examiner: MgA. Pavel Hůla

Date of thesis defense: 5. 6. 2018

Academic title granted: BcA.

Prague, 2018

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci na téma

O. F. Korte a jeho skladby pro housle

vypracovala samostatně pod odborným vedením vedoucího práce a s použitím uvedené literatury a pramenů.

Praha, dne

.....

podpis diplomanta

Upozornění

Využití a společenské uplatnění výsledků diplomové práce, nebo jakékoliv nakládání s nimi je možné pouze na základě licenční smlouvy tj. souhlasu autora a AMU v Praze.

Poděkování

Na tomto místě bych chtěla poděkovat vedoucímu mé bakalářské práce prof. Ivanu Štrausovi, za jeho podnětné rady, důležité informace a čas, který věnoval konzultacím.

Abstrakt

Tato bakalářská práce s názvem O. F. Korte a jeho skladby pro housle je rozdělena do čtyř kapitol. V prvních dvou kapitolách je představen skladatelův život a jeho kompoziční tvorba. Jsou zde popisovány okolnosti, které ho ovlivnily v oblasti tvorby, a byly pro něj inspirací. Poté jsou stručně popsány čtyři skladby z jeho díla. Druhá část této práce popisuje skladby určené pro housle a klavír. První jsou „Filozofické dialogy“ a druhá je „Elíhú kontra Jób“. U těchto kompozic jsou detailně popsány důvody vzniku, jejich premiéry a jednotlivé části. Předposlední kapitola obsahuje motivicko-tematickou analýzu všech čtyř vět „Filozofických dialogů“.

Klíčová slova

O. F. Korte, Elíhú kontra Jób, Filozofické dialogy, kompoziční tvorba

Abstract

This bachelor's thesis titled O. F. Korte and his compositions for violin is divided into four chapters. In the first two chapters, I introduce composer's life, compositional work and circumstances, which influenced him in his work and were inspiration for him. After, there are briefly described four compositions of his work. The second part of this bachelor's thesis describes compositions, composed for violin and piano. The first one is “Philosophical dialogues” and the second one is “Elihu contra Job”. In this compositions the reasons of origin in detail, their premieres and individual parts are being described. Penultimate chapter contains thematic motif analysis of all four movements of “Philosophical dialogues”.

Keywords

O. F. Korte, Elihu contra Job, Philosophical dialogues, compositional work

Obsah

Úvod	1
1. Život	2
1.1. Filmová činnost	4
1.2. Působnost v Laterně Magice	4
1.3. Publicistická činnost	8
1.4. Činnost ve spojitosti s Bohuslavem Martinů	9
2. Kompoziční tvorba	13
2.1. Sinfonietta pro velký orchestr	15
2.2. Sonáta pro klavír	16
2.3. Příběh fléten	17
2.4. Piráti z Fortunie	18
3. Filozofické dialogy pro housle a klavír	20
3.1. Základní otázka – 1. věta	22
3.2. Tečka za dávným příběhem – 2. věta	24
3.3. Mezi štěstím a pravdou – 3. věta	30
3.4. Odpověď – 4. věta	33
4. Elíhú kontra Jób	36
4.1. Námět	37
4.2. Téma Jóba – část A – A3	39
4.3. Téma Elíhú část – část B – B2	40
Závěr	42
Soupis použité literatury	43

Seznam příloh

- Příloha č. 1 – Výčet vybraných děl
- Příloha č. 2 – Zvuková příloha na CD

Příloha č. 1 – Výčet vybraných děl

1. Orchesterální tvorba

Sinfonietta pro velký orchestr 1945 – 1947

Příběh fléten – Symfonické drama 1949 – 1958

Retrospektivy – Suita pro dechový orchestr, harfu a bicí nástroje 1971

Kouzelný cirkus – Variační suita pro velký symfonický a dechový orchestr 1977

Canzona a Ritornel pro Musiku Bohemiku 1979

Zrcadlení – Šest proměn pro velký orchestr 1981 – 1984

Concerto grosso pro trubky, flétny, klavír a smyčce 1954 – 1985

2. Komorní tvorba instrumentální a vokální

Iniuria – Klavírní suita 1942 – 1944

Pijákovy proměny – Klavírní variace 1944

Exkurze – Cyklus instruktivních skladeb pro klavír 1943 – 1946

Momentky – Charakteristické klavírní variace 1946

Pět tanečních parodií pro klavír 1944 – 1947

Chvála smrti – Cyklus miniatur pro flautolettu a metalofon 1948

Tři kánonické tance pro hoboj a cembalo 1944 – 1954

Sonáta pro klavír 1951 – 1953

Trobadorské zpěvy pro sóla, sbor a instrumentální skupinu, na původní texty z 12. – 14. století 1965

Filozofické dialogy pro housle a klavír 1961 – 1975

Dybl-Dabl-Rock pro sólový zpěv a bigband nebo combo 1977

Deset písní pro hradní zvonkohru 1980

3. Jevištní tvorba

Orbis – Balet 1943

Hudba k dramatu M. Gorkého "Poslední" 1965 – 1966

Hudba k Moliérově hře "Misanthrop" 1968

*Piráti z Fortunie – Muzikál pro mládež na libreto a texty M. Garguly a P. Novotného
1970 – 1973*

4. Jevištně-filmová hudba k celovečerním programům Laterny Magiky

Kouzelný cirkus 1976 – 1977

Jednoho dne v Praze 1981 – 1982

Příloha č. 2 – Zvuková příloha na CD

Filozofické dialogy 15:37

1. Základní otázka 4:01
2. Tečka za dávným příběhem 2:19
3. Mezi štěstím a pravdou 4:37
4. Odpověď 4:24

Interpreti:

Housle – Ivan Štraus

Klavír – Walter Haley

5. Elíhú kontra Jób 6:10

Interpreti:

Housle – Antonín Novák

Klavír – Jaroslav Šaroun

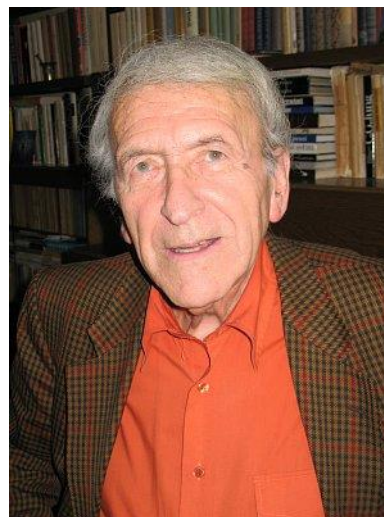
Úvod

Se skladbou „Elíhú kontra Jób“ jsem se poprvé setkala na konzervatoři. Tato skladba mě velice oslovila. Námět k této kompozici pochází se starozákonní knihy Jób. Postupem času jsem se dověděla, že Oldřich František Korte věnoval svou první skladbu pro housle „Filozofické dialogy“ prof. Ivanu Štrausovi. Skutečnost, že navštěvuji hodiny houslí u tohoto profesora i jeho souhlas, mě podpořily k rozhodnutí, že bakalářskou práci budu věnovat houslové tvorbě O. F. Korteho.

Přestože jsem vycházela z malého množství zdrojů, pokusila jsem se sepsat ucelený obraz životních osudů skladatele, přiblížit jeho kompoziční tvorbu a způsob práce. Hlavní náplní práce je detailnější popis jeho houslových skladeb. U „Filozofických dialogů“ popisuji důvod vzniku, poté jsem se zaměřila na motivicko-tematicky rozbor. „Elíhú kontra Jób“ je součástí „Tří starozákonních fresek“. Na tomto díle se podíleli skladatelé Petr Eben a Viktor Kalabis. Stručně vylíčím, k jakým námětům se obrátili, ale především se věnuji Korteho variacím. Oldřich František Korte je velice zajímavá osobnost, jako skladatel je uznávaný jak u nás, tak i v zahraničí. Prožil pestrý život, v době války zakoušel těžké chvíle, ale byl člověkem, který se nevzdává. Své skladby dlouho promýšlel a pečlivě komponoval, aby je dovedl k dokonalosti, na některých pracoval i několik let.

1. Život

Oldřich František Korte se narodil 26. dubna 1926 v Šale nad Váhom. Své dětství strávil na Slovensku, kde jeho otec, František Korte, rodák z Ústí nad Orlicí, působil od roku 1921 jako soudce ve městech Komárno a Nitra. Otec byl rovněž mimo svou právnickou činnost amatérským hudebníkem a skladatelem. Soukromě studoval skladbu u Vítězslava Nováka a složil díla operní, symfonická i komorní. Svého syna vedl k hudbě nejen tím, že s partiturou v ruce zaujatě poslouchal klasickou hudbu z evropských rozhlasových stanic, ale také s ním hrál čtyřručně na klavír. Předával mu teoretické základy, které později budoucí skladatel využil při studiu na konzervatoři. Skladatelský talent u mladého Oldřicha se projevil velmi brzy.¹

Obrázek č. 1 - O. F. Korte

Oldřich František studoval gymnázium v Nitře. Po Mnichovu v r. 1938 musela jeho rodina opustit Nitru a přestěhovat se do Prahy. Z tohoto důvodu přestoupil z nitranského gymnázia na gymnázium v Praze. Během války byl Korte za svůj poloviční židovský původ z otcovy strany odveden do koncentračního tábora ve Vratislavi. Podařilo se mu z tábora utéci zpátky do Čech, kde se skrýval nějakou dobu v Praze. Byl však zrazen svými přáteli, zatčen gestapem a transportován do koncentračního tábora v Klettendorfu. I odtud se mu podařilo uprchnout. Po válce v r. 1945 složil na gymnáziu úspěšně maturitní zkoušky, mimo jiné z řečtiny a latiny. Ve studiu, které započal na pražské konzervatoři v r. 1943, s přerušením na konci války 1944 – 1945, pokračoval až do roku 1949. Skladatel se také soukromě vzdělával v oblasti filozofie, teologie a studiem psychotronických jevů. K parapsychologii jej dovedly osobní zkušenosti, kdy zázračně unikl z ohrožení života. Komentuje to slovy:

¹ Oldřich František KORTE – hudební skladatel a publicista. *Radniční noviny o Praze 3* [online]. 2014 [cit. 2017-12-08]. Dostupné z: <http://www.praha3.cz/radnicni-noviny/o-mc-praha-3/kniha-cti/medailony/oldrich-frantisek-korte-hudebni-skladatel-a-publicista-n126197.htm>
ŠEDA, Jaroslav: O. F. Korte. *Zamyšlení nad životem a dílem*. Strojopis: Praha 1986, 40 s.
František Korte. In: *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001- [cit. 2018-03-16]. Dostupné z: https://cs.wikipedia.org/wiki/Franti%C5%A1ek_Korte

„Pochopil jsem, že náhody neexistují a věci se dějí v určité zákonitosti.“² Dále dodává, že nabyté znalosti mu ulehčily vypořádání se s dalšími nebezpečnými situacemi. Konzervatoř studoval v kompoziční třídě Františka Píchy. V roce 1949 absolvoval skladbou *Sinfonietta* pro velký orchestr, kterou mu ve stejném roce premiérovala Česká filharmonie pod taktovkou Václava Neumanna. Dílo bylo nahráno na gramofonovou desku a po sedmnácti letech obdržel za tuto nahrávku ocenění od pařížské *Revue des Disques*. Korte chtěl pokračovat ve studiu na Akademii múzických umění v Praze, ale nebyl přijat díky své pověstné svobodomyšlné povaze.³

Po absolutoriu na konzervatoři byl nucen střídat mnoho zaměstnání. Pracoval jako odborářský funkcionář, zemědělský, stavební a lesní dělník, byl topičem na lokomotivě a závozníkem. Na Šumavě pěstoval lány heřmánků na pronajatých záhonech. Mimo zaměstnání také komponoval a doplňoval si vzdělání četbou. Všechny tyto práce vystřídal v době, kdy u nás od února 1948 vládl komunistický režim. Vzhledem ke své svobodomyšlné povaze se po nástupu totalitního režimu dostal do sporu s otcem, který byl levicově orientovaný. Skladatel si přál emigrovat do ciziny. Jedním z důvodů opuštění země byla touha po studiu skladby u Bohuslava Martinů, se kterým si dopisoval. Na Šumavě znal všechny možné cesty a s manželkou se snažili naplánovat útěk. Každý pokus dopadl neúspěšně. Díky tomu se nakonec rozvedl a při posledním pokusu o útěk byl chycen a uvězněn. Propustili jej, avšak zanedlouho skončil opět ve vězení. Po nečekaném propuštění se vrátil na Šumavu, kde měl chalupu u Kašperských hor. Byl celkem třikrát vězněn. Naposledy v roce 1958, kdy jej zatkl za pobuřování. Později byl amnestován. Dalším životním úskalím se stala vojenská služba, které se chtěl skladatel za každou cenu vyhnout. Docílil toho úspěšným předstíráním duševní nemoci během několika pobytů v ústavu pro choromyslné.⁴

² FIALKOVÁ, Martina. Oldřich František Korte - Bohatství života mezi (notovými) řádky. *Český dialog* [online]. 2007 [cit. 2017-11-05]. Dostupné z: <http://www.cesky-dialog.net/clanek/2669-oldrich-frantisek-korte-bohatstvi-zivota-mezi-notovymi-radky/>

³ Ibid

⁴ Ibid

ŠTRAUS, Ivan. (Nejen) 20. století O. F. Korteho. *Harmonie online* [online]. 2014, 16.12.2014 [cit. 2017-12-10]. Dostupné z: <https://www.casopisharmonie.cz/komentare/oldrich-frantisek-korte.html>

1.1. Filmová činnost

Korte působil i ve filmu. V roce 1944 se poprvé setkal v internačním táboře s Alfrédem Radokem. O dvanáct let později dostal příležitost účinkovat jako herec ve filmu Dědeček automobil. Jedná se o československou komedii, kterou režíroval již zmíněný Radok. Film byl natočen podle knihy Adolfa Branalda, který vytvořil scénář. Byl premiérován 29. března 1957. V témže roce pokračoval Korte ve své herecké profesi při natáčení filmu Štěňata. Scénář k tomuto filmu vytvářeli Miloš Forman a Ivo Novák, který byl zároveň režisérem. Filmová komedie se hrála v kinech od 21. března 1958.⁵

1.2. Působnost v Laterně Magice

Ve stejném roce vznikla Laterna Magika, která se zúčastnila světové výstavy Expo 58. Zakladateli byli Josef Svoboda a Alfréd Radok. Ten po úspěšné realizaci projektu oslovil Korteho, s nabídkou účinkování v tomto souboru. Od roku 1959 započal Korte působit v Laterně oficiálně. Byl vynikajícím klavíristou a improvizátorem, a to bylo přesně to, co bylo v Laterně potřeba. V počátcích se v roli multiexpozičního hudebníka střídal s Jiřím Šlitrem, Rudolfem Roklem, Jaromírem Vomáčkou a Angelem Michaljevem, později v této roli zůstal sám. Postupně se uplatňoval jako herec, hudební režisér, poradce a hudební dramaturg. Po ocenění Zlatá hvězda, kterou tento soubor obdržel na Expo 58, dostala Laterna nabídky na hostování v SSSR, Sýrii, Egyptě, Anglii, Španělsku, USA, Francii, Belgii, Holandsku, Rakousku, Austrálii a Izraeli. Skladateli se takto splnil sen a konečně mohl cestovat a poznávat jiné země. I přes své úspěchy měli někteří členové souboru problémy s vyjížděním do ciziny. Pro komunistické představitele působila jména některých členů velmi nedůvěryhodně, což se projevilo v zákazech, potížích s výjezdy a potlačování umělecké činnosti. Principem představení tohoto souboru bylo kombinování filmové projekce s jevištní akcí hereckou, pantomimickou, taneční a hudební spolu s využitím černého divadla. Hudba zde hraje roli většinou vůdčí, jindy jen umocňuje emoce, nebo slouží k vykreslení psychologického stavu postav. Tvůrci Laterny si vysloužili obdiv u osobností jako Walt Disney, který jim osobně přišel vyjádřit obdiv, další byli divadelníci Erwin Piscator,

⁵ Oldřich František Korte [online]. [cit. 2018-02-08]. Dostupné z: <https://www.csfed.cz/tvurce/32353-oldrich-frantisek-korte/>

Lawrence Oliver a Jean-Louis Barault. Samotný skladatel komentuje toto představení slovy: „Pro milióny diváků po celém světě se toto divadlo stalo synonymem fascinující podívané, originální invence, inteligentního vtipu, umu i strhující působnosti.“⁶ Korte dále vzpomíná na nejvřelejší přijetí u publika, které zažili v Bruselu, New Yorku i v Paříži. V porovnání se zahraničním obdivem Praha poněkud zaostávala, jednoznačně se stala nejkritičtější publikem. S tímto souborem strávil 15 měsíců v Latinské Americe a rovněž procestoval celou Severní Ameriku.⁷

Korte v jednom ze svých článků vzpomínal na počátek šedesátých let, kdy Alfréd Radok zrealizoval představení kantáty *Otvírání Studánek* od Bohuslava Martinů. Na této inscenaci se podílela celá řada významných osobností, což se projevilo ve vytvoření představení na mimořádné úrovni. Před premiérou druhého programu, která se měla konat v Leningradě, přišla program zkontrolovat ministerská stranicko-ideologická komise a provedla zásadní škrty. Nejvíc vadily „Studánky“. Celý film, který byl k představení pracně po dlouhé měsíce vytvářen, rozkázala zničit, Radoka vyhodili z místa uměleckého vedoucího Laterny Magiky a nekompromisními škrty znehodnotili náročnou práci. Vše zbývající museli režiséři v časové tísní poskládat a připravit tak, aby se mohla premiéra vůbec uskutečnit. Film se podařilo uchovat a po šesti létech, kdy se politická situace začala postupně uvolňovat, byl Radok pozván k obnovení inscenace *Studánek*, které pak byly od r. 1966 prováděny na programu LM po dobu dvou let. Poté se už Radok nikdy do Laterny nevrátil.⁸

Na dalším Expu v roce 1967 v Montrealu se Laterna představila kratším programem, který byl hrán až dvanáctkrát za den. Později byl v Praze tento program uváděn pod názvem *Revue z bedny*. V Montrealu strávili půl roku a Korte se zde setkal s významnými osobnostmi, které jej už dříve velmi inspirovaly. Byli to Louis Armstrong, Arthur Rubinstein, Herbert von Karajan, Leonard Bernstein, Duke Ellington a další. Na

⁶ BARANČICOVÁ, Svatava. Laterna Magika očima O. F. Korteho. *Hudební rozhledy*. 1992, č. 6, s. 252-255.

⁷ ŠEDA, Jaroslav: O. F. Korte. *Zamyšlení nad životem a dílem*. Strojopis: Praha 1986, 40 s.

ŠTRAUS, Ivan. (Nejen) 20. století O. F. Korteho. *Harmonie online* [online]. 2014, 16.12.2014 [cit.2017-12-10]. Dostupné z: <https://www.casopisharmonie.cz/komentare/oldrich-frantisek-korte.htm>

⁸ BŘEZINA, Aleš. Půlstoletí s hudbou Bohuslava Martinů: Průhledy, osudy, vyznání. In: *Hudební rozhledy*. Praha, 2002, č. 7, s. 40-42. ISSN 0018-6996.

základě těchto setkání se zrodila myšlenka o vytvoření úvah zabývajících se životem těchto osobností. Tyto úvahy pak byly vydány v knize *Chodící legendy*.⁹

Mimo svou práci v Laterně byl Korte od r. 1972 uměleckým vedoucím souboru Chorea Bohemica. Tento soubor založil Jaroslav Krček v roce 1967. Byl to hudebně taneční soubor, který vycházel z české lidové tradice a kultury. Toto těleso při svém zrodu neslo název Skupina českého folklóru, od roku 1969 se přejmenovalo na Choreu Bohemicu. Korte vedl tento soubor dva roky.¹⁰

Mezi léty 1975–1977 skládá autor hudbu ke Kouzelnému cirkusu, se kterým sklízela Laterna Magika úspěchy po celém světě. Jedním z hlavních tvůrců tohoto představení byl Evald Schorm, dalšími přizvanými skladateli, kteří při své práci museli splnit danou minutáž s údajem vstupní tóniny, byli Jaroslav Krček, Jiří Srnka a Kamil Hála. Korte nechtěl napodobovat jednotlivé žánry, které se v představení objevily a tak se rozhodl pro vytvoření koláže, ve které zaznívá Uherská rapsodie, Trisch-Trasch polka, jazz, rock, cikánská hudba, cirkusová hudba i orchestrion. Snažil se při volbě témat vyhovět představám Alfréda Radoka, který chtěl, aby lidé z představení odcházeli s tzv. „ušními červy“, neboli s melodií, na kterou nemůžou zapomenout. Jednalo se o složitou práci, kdy se hudba musela podřídít filmu, nebo naopak obraz a choreografie byla komponována na hotovou hudbu. Téměř polovina hudby Kouzelného cirkusu je vytvořena O. F. Kortem. Toto představení mělo premiéru 15. dubna 1977 a je až dodnes na programu Nové scény Národního divadla. Uskutečnilo se už víc než 7000 repríz, což bylo nad očekávání samotného režiséra, který ani nedoufal, že se toto představení bude hrát déle než pouhý rok. Úspěch s Cirkusem měla Laterna po celém světě, největší snad v Izraeli, kde soubor strávil tři týdny. Příběh dvou klaunů shlédlí diváci v 16 zemích světa a pro svůj neobvyklý počet repríz se toto představení dostalo do Guinnessovy knihy rekordů.¹¹

⁹ FIALKOVÁ, Martina. Oldřich František Korte - Bohatství života mezi (notovými) řádky. *Český dialog* [online]. 2007 [cit. 2017-11-05]. Dostupné z: <http://www.cesky-dialog.net/clanek/2669-oldrich-frantisek-korte-bohatstvi-zivota-mezi-notovymi-radky/>

¹⁰ KORTE, Oldřich. František. Výběr z díla: [Personální hud. bibliogr. s životopisnou pozn.]. Praha: Hud.inf. středisko ČHF, 1987 (Havlíčkův Brod: VČT 4). Český hudební fond

¹¹ BARANČICOVÁ, Svatava. Laterna Magika očima O. F. Korteho. In: *Hudební rozhledy*. Praha, 1992, č. 6, s. 252-255. ISSN 0018-6996.

Skladatel vytvořil z vybraných částí Kouzelného cirkusu stejnojmennou variační suitu pro symfonický orchestr a velký dechový orchestr, která byla poprvé vysílána v československém rozhlase 3. října 1980. V roce 1977 bylo pět částí z této suitu – Venuše, Hra s míčem, Dálnice, Let balónem a Finále – nahráno pro propagační a reprezentační účely Laterny na neprodejné desce LP Supraphon.¹²

Mezi léty 1981–1982 napsal Korte hudbu k představení „Jednoho dne v Praze“. Rok 1987 byl posledním rokem, který autor strávil se souborem Laterna Magika. Skladatel tato léta komentuje slovy: „Laterna byla pro mě údělem osudu i darem života, velkou učebnicí celé řady profesí, azylem a ochrannou střechou v časech zlých, matkou živitelkou, jistého druhu vysvobozením i bájnou pramicí do vysněných světů.“¹³

Korte se mimo své pracovní povinnosti pravidelně setkával s přáteli, se kterými debatovali o hudbě, politice a dalších tématech. K ustálenému základu všech schůzek zde patřili sourozenci Martin a Zuzana Turnovští, Ivan Moravec, Ilja Hurník a jejich manželky.¹⁴

Autor rovněž patřil k Pondělníkům, název této skupiny vznikl jako obdoba prvorepublikových Pátečnicků, na nichž se scházeli kulturní a politické osobnosti s prezidentem Masarykem pod patronací K. Čapka. Tehdejší členové byli Otakar Jeremiáš, Karel Ančerl, Václav Holzknecht, Iša Krejčí, Jan Rychlík a další. Pozvánku ke členství ve skupině Pondělníků považoval autor za čest, zvláště když porovnal své skladatelské dílo s ostatními. Později přizvali také autorova přítele Ilju Hurníka, pro nějž bylo rovněž ctí být součástí Pondělníků. Debatovali o významných kulturních událostech, domlouvali se, komu je důležité pomoci v oblasti hudby, probírali svá kompoziční díla, anebo si jen tak vyprávěli své zážitky. Po zániku Železné opony

ŠTRAUS, Ivan. (Nejen) 20. století O. F. Korteho. *Harmonie online* [online]. 2014, 16.12.2014 [cit.2017-12-10]. Dostupné z: <https://www.casopisharmonie.cz/komentare/oldrich-frantisek-korte.htm>

¹² ŠEDA, Jaroslav: O. F. Korte. *Zamyšlení nad životem a dílem*. Strojopis: Praha 1986, 40 s.

¹³ BARANČICOVÁ, Svatava. Laterna Magika očima O. F. Korteho. *Hudební rozhledy*. 1992, č. 6, s. 252-255.

KORTE, Oldřich. František. *Legenda svátečního přátelství: reportážní eseje*. Vyd. 1. Praha: Lyra Pragensis, 1996, 109 p. ISBN 80-705-9012-2.

pozvali do společenství Rafaela Kubelíka, Františka Smetanu, Karla Husu, Ivana Medka a Dušana Pandulu.¹⁵

1.3. Publicistická činnost

První články, které Korte začal publikovat, vznikly v době studií v roce 1945. Pravidelně přispíval do deníku Práce, s přestávkami pak do novin Mladá fronta, Lidová demokracie, Květen i Tempo. Vesměs to byly kritiky, zpočátku velmi ostré. Do roku 1947 uveřejnil kolem 170 článků. V této činnosti pokračoval i v létech 1950-1970 ovšem s menší aktivitou. Příležitostně psal nejen kritiky, ale i úvahy, diskuse a popularizační texty ke gramofonovým deskám, články pro rozhlas. Jeho texty se objevovaly v časopisech Hudební rozhledy a Kultura.¹⁶

Patří mu autorství televizního seriálu „Pouť za vnitřním poselstvím“. Pořádal hudební přednášky a semináře pro mládež i zahraniční učiliště. Je tvůrcem knihy „Chodící legendy“, která poprvé vyšla v roce 1970, druhé, doplněné vydání bylo publikované v roce 1991. V této knize se autor zabývá spojitostmi a znaky, které tyto osobnosti spojují, nebo naopak rozlišují v jejich legendárnosti. Poukazuje, čeho tyto protagonisté v životě dosáhli a líčí zde i osobní zážitky ze setkání s nimi. Novější vydání je doplněné o osobu Rafaela Kubelíka. Do této knihy, kromě dříve zmíněných, zařadil také reportážní esej o Marlene Dietrich, Maurice Chevalierovi, Theloniu Monkovi a Igoru Stravinském. Do knihy jsou zařazeny i fotografie těchto osobností.¹⁷

Autor navázal na tuto knihu sérií úvah a studií, ve kterých představil chorvatského dirigenta Lovro von Matačiče, Leopolda Stokowskeho, německého hudebního skladatele a dirigenta Ottu Klemperera, pianistu Ivana Moravce a Milana Munclingera.

¹⁵ KORTE, Oldřich. František. *Legenda svátečního přátelství: reportážní eseje*. Vyd. 1. Praha: Lyra Pragensis, 1996, 109 p. ISBN 80-705-9012-2.

¹⁶ ŠEDA, Jaroslav: O. F. Korte. *Zamyšlení nad životem a dílem*. Strojopis: Praha 1986, 40 s.

¹⁷ KORTE, Oldřich. František. Výběr z díla: [Personální hud. bibliogr. s životopisnou pozn.]. Praha: Hud. inf. středisko ČHF, 1987 (Havlíčkův Brod: VČT 4). Český hudební fond
KORTE, Oldřich. František. *Chodící legendy: reportážní eseje*. Praha: TV Spektrum, 1991. ISBN 80-853-3410-0.

Tyto studie byly publikovány v letech 1971–1974 v hudebním měsíčníku Gramorevue.¹⁸

Druhá kniha, jejímž je autorem, se nazývá „Legenda svátečního přátelství“. Byla vydána v roce 1996 díky grantu Magistrátu hlavního města Prahy. Autor tuto knihu rozdělil na dvě části: první nazval *Kronika* a druhou *Soud*. Kronika pojednává o osobních prožitcích z dob komunismu, o schůzkách s přáteli, zvláště pak o přátelství s Iljou Hurníkem. Pod pojmem sváteční přátelství chápe takové přátelství, které, přestože není živeno denními schůzkami, trvale přerůstá ve vyrovnané a silné pouto, přetrvávající i desetiletí. V druhé části autor vytváří jakousi imaginární představu Posledního soudu, kde je souzen Ilja Hurník. Autor sám sobě přisuzuje roli obhájce - na přání obžalovaného. Soud se odehrává v nebeské soudní síni, kde skladatelské dílo svého přítele nejdřív podrobí ostré kritice ve výpovědích svědků obžaloby, jako je Anton Bruckner, Dmitrij Šostakovič, Jan Kalvín, nebo Plútarchos. Poté jako obhájce předvolává jednotlivé osobnosti, které naopak dílo a život Hurníka ohodnotí velmi kladně, až chvályhodně. Předvolanými jsou např. Ezop, Jan Ámos Komenský, Aldous Huxley, a mimo jiné sv. František z Assisi. Na závěr promlouvá Joseph Haydn. Vytvořit takové dílo svědčí nejen o autorově vysokém intelektu ale i o obdivu a respektu, který choval k Hurníkovi. Při četbě lze rozeznat, že autor jednotlivé věty promýšlí do nejmenšího detailu a vytváří tak pro nahodilého čtenáře poměrně náročný text. Dílo je doprovázeno ilustracemi skladatelovy manželky Evy Jandejskové.¹⁹

Korte i později psal články a kritiky, ve kterých také mnoha umělcům pomohl. Byly publikovány v časopisech Harmonie nebo Hudební rozhledy.

1.4. Činnost ve spojitosti s Bohuslavem Martinů

Skladatel se stal velkým obdivovatelem tvorby Bohuslava Martinů již během konzervatorních studií. Dokonce mu napsal dopis, ve kterém jej žádal o posouzení některých svých skladeb. Zároveň mu poslal vypracovanou analýzu vybraných

¹⁸ ŠEDA, Jaroslav: O. F. Korte. *Zamyšlení nad životem a dílem*. Strojopis: Praha 1986, 40 s.

¹⁹ KORTE, Oldřich. František. *Legenda svátečního přátelství: reportážní eseje*. Vyd. 1. Praha: Lyra Pragensis, 1996, 109 p. ISBN 80-705-9012-2.

kompozic Martinů. Český emigrant mu zaslal odpověď, ve které neskrýval své nadšení, že je jeho hudba ve vlasti mladým člověkem tak hluboce pochopena. O jejich vzájemné korespondenci se zmínil Miloši Šafránkovi: „Znáš-li Kortehe, promluv s ním, on mi totiž poslal v dopise až dosud tu nejlepší analýzu mé skladatelské činnosti, analýzu zase instinktivní, ne rozumovou.“²⁰ S Oldřichem Františkem se stali velkými přáteli, vzájemně se informovali o událostech v zemích, kde žili a podporovali se. Martinů ve svém dopise z roku 1958 Karlu Novákovi píše: „Oba s Kortem jste mne moc povzbudili a potěšili, ani nevím, jak bych to přesně vyjádřil.“²¹ Po smrti Bohuslava Martinů začal O. F. Korte propagovat jeho hudbu jak u nás, tak i v zahraničí.

Korte vytvořil svou vlastní fonotéku na kazetách, která obsahovala co nejvíce dostupných nahrávek skladeb pocházejících z pera českého emigranta, které přetáčel z vypůjčených gramofonových desek, nebo z rozhlasových záznamů. Tyto nahrávky prezentoval na svých seminářích pojednávajících o hudbě tohoto velkého klasika 20. století. Nejdříve pořádal přednášky pro své známé v Laterně Magice. Poté, když se mu dostalo příležitosti cestovat, uskutečňoval informativní přehrávky s průvodním slovem o díle Martinů po celém světě. Přednášel v Brémách, Rostovu na Donu i gruzínském Tbilisi. Na západě pak v Mexiko City a v Santiagu de Chile. Při pobytu v Buenos Aires, kde zůstal déle jak rok, souhlasil s vytvořením kopií svých nahrávek pro tamní rozhlas. V roce 1972 pořádal své semináře ve Švédsku a o dva roky později byl vyslán Společností pro mezinárodní kulturní styky, aby pořádal týdenní přednáškový cyklus o hudbě málo známého tvůrce pro profesory Hochschule für Musik und darstellende Kunst ve Vídni. Na seminář přišli nejen profesori, ale i studenti a k údivu Kortehe ani jeden z nich neznal žádnou skladbu od Bohuslava Martinů. Autor těžce nesl neznalost díla tohoto velikána a svého velikého inspirátora a proto jej velice potěšila skutečnost, když z popudu Nadace Bohuslava Martinů, bylo pořádáno stále více koncertů, na kterých byla prezentována hudba tohoto skladatele. Později vznikl, mimo jiné i Institut Bohuslava Martinů, který v kooperaci s Mezinárodní společností Bohuslava Martinů začal publikovat časopis Bohuslav Martinů Newsletter. Korte se setkával s dalšími osobnostmi, zkoumajícími tvorbu českého skladatele. Spolupracoval s belgickým muzikologem Harrym Halbreichem a s Jaroslavem Mihule.

²⁰ MIHULE, Jaroslav. *Martinů - Osud skladatele*. Praha: Karolinum, 2002. ISBN 8024604264.

²¹ Ibid

Jedná část jeho televizního cyklu „Pout' za vnitřním poselstvím“ pojednávala o kvartetech Martinů v podání Panochova kvarteta. V roce 1980 vytvořil scénář k televiznímu dokumentu o životě Bohuslavu Martinů ve spolupráci s režisérem Jaromilem Jirešem.²²

1. ledna 1992 vznikla Nadace Bohuslava Martinů jako samostatný právní subjekt. Dříve tato společnost fungovala pod hlavičkou Českého hudebního fondu, jehož výbor rozhodl o osamostatnění nadace. 21. června 1990 ustanovil správní radu, do které zvolil významné osobnosti, které se zajímaly a snažily o propagaci díla Bohuslava Martinů. Předsedou byl zvolen PhDr. Viktor Kalabis, funkce místopředsedy připadla prof. Ivanu Štrausovi. Ke členům patřili PhDr. Jan Kapusta, Oldřich František Korte, prof. Emil Leichner, Vladimír Ševčík, PhDr. Kateřina Maýrová a PhDr. Stanislava Střelcová. Tato nadace je vlastníkem autorských práv na díla Martinů, kromě vybraných děl, jež vlastní stejnojmenná nadace v Basileji. Nadace podporuje řadu českých i zahraničních festivalů a koncertů, uvádějících hudbu tohoto autora. Vydává CD, podporuje publikování různých monografií o skladateli a studiích o jeho dílech. Každoročně pořádá festival Dny Bohuslava Martinů.²³

Korte jako člen nadace vytvořil CD s názvem Bohuslav Martinů – Selected Masterpieces. Při této editorské práci pečlivě vybral to nejhodnotnější ze 400 opusů, v co nejkvalitnější interpretaci a vše ošetřil v rámci autorských práv. Tyto skladby seřadil tak, aby byly nejen kontrastní, ale také splnily minutáž 70 min. na každém ze 4 CD. Sepsal rozsáhlý booklet v rozmezí 21 stran. Toto album slouží k propagačním účelům Nadace Bohuslava Martinů, není tedy prodejné. Obdrželi ji pouze někteří významní instrumentalisté a dirigenti z celého světa. Tyto nahrávky rovněž vlastní díky Nadaci většina hudebních knihoven v Čechách i na Moravě.²⁴

Dne 8. května 2006 uspořádal Komorní ženský sbor Charmone a Národní muzeum – České muzeum hudby - slavnostní koncert k příležitosti 80. narozenin O. F. Korteho.

²² BŘEZINA, Aleš. Půlstoletí s hudbou Bohuslava Martinů (II.): Průhledy, osudy, vyznání. *Hudební rozhledy*. 2002, č. 8, s. 40-4

ŠEDA, Jaroslav: O. F. Korte. *Zamyšlení nad životem a dílem*. Strojopis: Praha 1986, 40 s.

²³ Nadace Bohuslava Martinů/ Informace. In: *Nadace Bohuslava Martinů* [online]. [cit. 2017-11-28]. Dostupné z: <https://www.martinu.cz/cz/institute/nadace-bohuslava-martinu/charakteristika-institute/>

²⁴ BŘEZINA, Aleš. Půlstoletí s hudbou Bohuslava Martinů (II.): Průhledy, osudy, vyznání. *Hudební rozhledy*. 2002, č. 8, s. 40-42.

Program koncertu nastudoval a řídil dirigent Jan Kasal. Skladby, které zazněly, pocházely z pera Bély Bartóka, Igora Stravinského a Bohuslava Martinů. Programovou osou byla Korteho skladba *Trobadorské zpěvy*.²⁵

V roce 2009 skladatel finančně přispěl na digitalizaci filmu „Otvírání studánek“, které před léty vytvářel ještě v Laterně Magice s A. Radokem. Toto představení se poté dvakrát uskutečnilo na scéně Národního divadla. Jedním z významných hostů byla Zora Šemberová, která přiletěla až z Austrálie a byla nápomocná při jeho realizaci.²⁶

Za svou propagátorskou činnost díla Bohuslava Martinů získal Korte dne 25. června 2012 pamětní medaili od Nadace Bohuslava Martinů. Mimo jiné účinkoval v dokumentárních filmech „Laterna Magika – život se snem“, „Marnost nad marností“ a „Zdeněk Liška“. Své klavírní skladby prezentoval osobně na podiích u nás i v zahraničí. Manželce Evě Jandejskové pomáhal v realizaci jejích malířských a keramických výstav. Zprostředkoval jí expozice i v zahraničí, v Budapešti, Paříži, Berlíně a v Sofii. Korteho díla vyšla na mnoha gramofonových deskách i na CD. Zanechal za sebou hodnotné dílo ve své umělecké profesi. Ve věku 88 let opustil svou rodinu a přátele dne 10. září 2014, zemřel v Ústřední vojenské nemocnici v Praze.²⁷

²⁵ KASAL, Jan. 80. narozeniny Oldřicha F. Korteho. *Cantus*. 2006, č. 3, s. 49.

²⁶ KAŇKA, Petr. Otvírání studánek. *Česká televize* [online]. [cit. 2018-01-09]. Dostupné z: <http://www.ceskatelevize.cz/porady/1108288902-otvirani-studanek/20354215208/>

²⁷ KORTE, Oldřich František. Oldřich František Korte. In: *Harmonie*. Praha, 2012, č. 8, s. 3. ISSN 1210-8081.

Zemřel Oldřich Korte. *Opera+* [online]. 2014, 12. září 2014 [cit. 2018-01-02]. Dostupné z: <https://operaplus.cz/zemrel-oldrich-korte/>

2. Kompoziční tvorba

Přestože je O. F. Korte absolventem oboru skladba, není jeho kompoziční odkaz velký. K jeho prvním dílům patří klavírní suita *Iniura*, která vznikala mezi léty 1942–1944. Část tohoto období byl vězněn v koncentračním táboře. Prvními posluchači této skladby se stali jeho spoluvězni. V roce 1943 složil balet *Orbis*, který byl téhož roku v prosinci proveden v Radiopaláci v Praze, kde spolu s autorem představila tento balet taneční skupina Jožky Šaršeové. Ve stejném roce začal skládat cyklus instruktivních skladeb pro klavír s názvem *Exkurze*. Prací na tomto cyklu strávil tři roky. V roce 1944 vznikly klavírní variace s názvem *Pijákovy proměny*, autor si skladbu poprvé premiéroval o rok později, při příležitosti Světového sjezdu studentstva v Městské knihovně v Praze. V létě roku 1961 nahrál tuto skladbu v Tbilisi pro gruzínský rozhlas. Další skladby z této doby jsou např. *Momentky*, *Pět tanečních rapsodií pro klavír a Chvála smrti pro flétnu*. Svá studia ukončil, jak je již dříve zmíněno skladbou *Sinfonietta pro velký orchestr*.²⁸

Korte byl po studiích donucen žít střídavě v Praze a na Šumavě, kde rád tvořil. Pro skladatele bylo komponování nesmírně namáhavé, jak sám říká: „Jsem vlastně sváteční skladatel.“²⁹ Dále dodává, že pro svou práci potřebuje naprostý klid a pár dnů úplného volna od jakýchkoli jiných povinností. Dalším důvodem nevelkého počtu skladatelova díla je délka komponování jednotlivých skladeb. Některé díla skládal v různých časových rozmezích, k jedné z nejdéle komponovaných skladeb patří *Concerto grosso pro trubky, flétny, klavír a smyčce*. Tuto skladbu komponoval 31 let. Skladatel se nespokojí s kompozicí, pokud není dle jeho uvážení naprosto dokonalá. To svědčí o jeho trpělivosti a velmi namáhavé detailní práci. Celkem má na svém kontě asi třicet opusů, z toho jedna třetina se hraje nejen u nás, ale i v cizině. Hudební kritika hodnotí Korteho kompozice rovněž velmi kladně.³⁰

²⁸ ŠEDA, Jaroslav: O. F. Korte. *Zamyšlení nad životem a dílem*. Strojopis: Praha 1986, 40 s.

²⁹ Ibid

³⁰ FIALKOVÁ, Martina. Oldřich František Korte - Bohatství života mezi (notovými) řádky. *Český dialog* [online]. 2007 [cit. 2017-11-05]. Dostupné z: <http://www.cesky-dialog.net/clanek/2669-oldrich-frantisek-korte-bohatstvi-zivota-mezi-notovymi-radky/>

V dopisech J. Šedovi se autor zmiňuje, že mu konzervatoř dala velice málo. Vzdělával se v oblasti kompozice převážně sám. Studoval samostatně hudbu J. S. Bacha, W. A. Mozarta a L. van Beethovena. Inspiruje se Bachovým řádem a stavební logikou díla, u Mozarta obdivuje prostotu a průzračnost díla a po vzoru Beethovena se snaží, aby jeho skladby nesly obsah. Zabýval se rovněž kompozicemi J. Brahmsa a A. Brucknera, k jehož 9. symfonii psal v roce 1980 text do koncertního programu České filharmonie. Jak je již výše zmíněno, obdivoval tvorbu Martinů, která jej rovněž velmi ovlivnila ve skladatelské práci. Dalšími inspirujícími autory byli Stravinskij, Roussel, Hindemith, Honegger, Bartók a Šostakovič.³¹

Dalším znatelným vlivem v jeho tvorbě je jazz. Znal všechny vývojové etapy jazzu a setkal se také s některými osobnostmi. O setkání s Dukem Ellingtonem píše ve své knize „Chodící legendy“. Vyjádřil mu svůj obdiv a strávil s touto legendou čtyři dny, během nichž mu Ellington přehrával magnetofonové záznamy ze svých posledních koncertů a dokonce mu veřejně věnoval na koncertě průřez jeho nejslavnějšími evergreeny. Mimo jiné poslouchal také jazzové styly cool, be-bop a soul. Inspiroval se novým harmonickým a rytmickým cítěním jazzu. Další osoby, ke kterým choval obdiv z oblasti jazzu, byly např. Gerry Mulligan, altsaxofonista Charlie Parker, trumpetista se závratnou technikou Dizzy Gillespie a klavírista Thelonius Monk, kterého slyšel na vlastní uši v New Yorku. Přestože náhodně přišel do podniku, kde právě vystupoval, byl jeho hrou značně zklamán. Snažil se navázat kontakt, ale zjistil, že i legenda snadno upadne do různých závislostí, které se podepíší na jejím vědomí. Další jazzmani mu však potvrdili, že přestože má Monk výkyvy, pořád umí být neuvěřitelný. K dalším osobnostem, které Korte z oblasti jazzu obdivoval, patří Erroll Garner, Dave Brubeck a Oscar Peterson.³²

Ve svých dílech se v žádném případě nesnažil o kopírování, nebo napodobování, šlo mu o vlastní vyjádření, ve kterém se projevují nabyté znalosti a inspirace různých slohů a stylů hudby. V jeho díle je znatelný vliv století, ve kterém žil. Sám říká: „Chci se se svým posluchačem podělit o osobně i obecně důležitější a potřebnější věci

³¹ ŠEDA, Jaroslav: *O. F. Korte. Zamyšlení nad životem a dílem*. Strojopis: Praha 1986, 40 s.

³² KORTE, Oldřich. František. *Chodící legendy: reportážní eseje*. Praha: TV Spektrum, 1991. ISBN 80-853-3410-0.

společné existence, totiž o své vlastní úporné hledání uprostřed odvěkého všelidského hledání řádu, pravdy, lásky, radosti a míru.³³

Jeho kompoziční tvorba obsahuje tvorbu orchestrální, komorní a jevištní. V komorní hudbě převažují skladby pro klavír, který byl skladateli nejbliž, jelikož na něj sám hrál. Také významná skladba patřící do oblasti komorní tvorby jsou *Filozofické dialogy pro housle a klavír*. V *Trobadorských zpěvech pro sóla, sbor a instrumentální skupinu* se autor vrací ke gotice a renesanci. Toto dílo vzniklo na původní texty milostné lyriky z 12.–14. století, ve kterém se inspiroval texty Petrarce, okcitánskou a staročeskou lyrikou a uměním německých minnesängerů. Českou verzi přebásnil Petr Kopta. Jevištní tvorba je spjata především s působením v Laterně Magice, pro kterou napsal většinu skladeb z této oblasti. Díla, která nemají žádnou spojitost s Laternou, jsou *Hudba k dramatu Maxima Gorkého „Poslední“* a *Hudba k Moliérově hře „Misanthrop“*. Obě tyto díla napsal mezi léty 1965–1968. Ze symfonické tvorby je nutno zmínit symfonické drama *Příběh fléten*.³⁴

2.1. Sinfonietta pro velký orchestr

Tato skladba je prvním symfonickým dílem v jeho tvorbě, za které se mu dostalo značného ocenění. Pracoval na něm od roku 1945 do roku 1947. Česká filharmonie premiérovala dílo dne 13. dubna 1949. Tuto skladbu provedl i Symfonický orchestr Bavorského rozhlasu za řízení Rafaela Kubelíka roku 1964 v Mnichově. Je plná autorova mladistvého elánu. Sám skladatel konstatuje, že tato skladba znázorňuje vitální nástup mladé generace se vši drzostí a křikem, ovlivněna ovzduším doby, ve které vyrůstala. Dále dodává: „slyší-li tam pak jedni posluchači úzkostnou atmosféru války a druzí typické ovzduší elánu a odvahy těsně poválečných let, jedni ironickou příchutí jazzové parodie a druzí zase třeba ozvěnu slovanského folklóru, patrně to tam asi všechno bude.“³⁵ Dílo je složeno ze tří částí: Overtura, Andante a Finále – Allegro risoluto. Druhá část má poněkud tragický ráz s prvky bluesové charakteristiky. Závěrečná část obsahuje rondovou formu o třech myšlenkách. Sinfonietta byla po

³³ KORTE, Oldřich František. *Konfese. HIS: Zprávy z Prahy*. 1986, č. 4.

³⁴ KORTE, Oldřich František. *Výběr z díla: [Personální hud. bibliogr. s životopisnou pozn.]*. Praha: Hud. inf. středisko ČHF, 1987 (Havlíčkův Brod: VČT 4). Český hudební fond

³⁵ Rozhovor. *Gramofonový klub*. 1965, červenec-září.

svém vzniku podrobená ostré hudební kritice, přestože si u nás našla i své přívržence. Ztratila se z českého hudebního života na dvanáct let, poté byla vydána tiskem a nahrána na gramofonovou desku, která dostala ve Francii významné ocenění. S odstupem času byla znovu vrácena do koncertního života jak u nás, tak i v zahraničí.³⁶

2.2. Sonáta pro klavír

Skladbu Korte komponoval mezi léty 1951–1953. Při tvorbě této kompozice byl ovlivněn nezapomenutelným zážitkem během pobytu v nemocnici. Vedle něj několik dnů umíral starý dělník. Sonáta je dvouvětá, první věta je zkomponována na půdorysu sonátové formy se dvěma tématy Allegretto grazioso a Tranquillo. Druhá věta je obsahově volnou gradační fantazií, skladatel ji psal dříve než předchozí větu. Stejně jako první věta i tato věta obsahuje dvě hudební myšlenky. První, Molto grave, ma sempre animando tvoří kontrast k druhé s tempovým označením Largo. Autor se ke stavbě této kompozice vyjadřuje takto: „Přitahoval mě stovebně formální problém dvouvětého řešení, polarita mezi uměřeností první věty s klasickým sonátovým průběhem a uvolněnou gradační fantazijní formou druhé věty jako projekt obsahového záměru polarity života a smrti, extrovertního a introvertního pohledu, světa klidu, radosti i zamyšlení proti světu dramaticky vyhocených konfliktů, dovedených ovšem k pozitivnímu vyústění.“³⁷

Sonátu autor osobně premiéroval dne 17. února 1954 v Praze, sám ji také nahrával pro český rozhlas ve stejném roce premiéry. O sedm let později toto dílo nahrál v Tbilisi. V roce 1963 byla pořízena nahrávka opět v podání skladatele v Bruselu a o pět let později ještě v Mexiko City. Korte se rozhodl s tímto dílem zúčastnit 2. Mezinárodního konkurzu Ferruccia Busoniho v Bolzanu. Na soutěži zazněla skladba v podání Maurizia Polliniho a získala 1. zvláštní cenu. Do svého repertoáru si ji zařadilo také několik českých klavíristů např. Josef Hála a především Ivan Moravec, který ji v roce 1963 nahrál na LP desku Supraphon. Sonáta zněla v různých zemích světa, mimo jiné i v Indonésii, Japonsku a Indii.³⁸

³⁶ ŠEDA, Jaroslav: *O. F. Korte. Zamyšlení nad životem a dílem*. Strojopis: Praha 1986, 40 s.

³⁷ Ibid

³⁸ Ibid

2.3. Příběh fléten

Toto symfonické drama pro orchestr komponoval Korte mezi léty 1949–1951. Definitivní verze partitury vznikla v roce 1958. Dílo je věnováno Milanu Munclingerovi. Premiéra se konala 23. října 1959, pod taktovkou Václava Jiráčka hrál Symfonický orchestr Československého rozhlasu. Česká filharmonie s Karlem Ančerlem uvedla toto dílo 16. ledna 1964. Skladba vyšla na desce Supraphon poprvé v roce 1971. Nahrávka byla pořízena 14. února 1968, Českou filharmonii dirigoval Lovro von Matačić.³⁹

Příběh fléten v porovnání s výše představenými skladbami je zkomponován s příklonem k tonalitě, melodičnosti a formové tektonické soustředěnosti. Skladatel se k této skladbě vyjadřuje slovy: „Je to stejně prudký jako záměrný obrat zpět ke zdrojům minulosti, zde hlavně a evidentně k romantismu.“⁴⁰ Autor nenapodobuje mistry 19. st., nýbrž přetváří jejich umění sdělovat emoce pomocí hudební řeči do jazyka 20. st. Korte se inspiroje typicky romantickou symfonickou básní a vytváří tak jednověté dílo, ovšem bez mimohudební programní předlohy. Vyprávějící charakter skladby je realizován výlučně hudebně. Osudový příběh prožívá dvojice fléten, která je podle autorova požadavku umístěna do popředí orchestru, který představuje nepřátelský svět. Původně svobodné flétny jsou postupně zahlcovány zvukem orchestru, tak jako tomu bylo v tehdejší politické situaci. Jedná se o drama, skladatel tak do volné variační formy prolнул členění klasické tragédie. Hlavní téma představí flétny v partituře od č. 4, vedlejší téma nastoupí u týchž nástrojů v č. 6. Dramatická katastrofa je vrcholnou frází „příběhu“, nastupuje v č. 45. Závěrečná koda pak přináší hlavní myšlenky díla jakoby prozářené vzpomínkou a smírem po přežité bolesti.⁴¹

³⁹ ŠEDA, Jaroslav: *O. F. Korte. Zamyšlení nad životem a dílem*. Strojopis: Praha 1986, 40 s. *Korte: Symphonietta, Trobadorské zpěvy, Příběh fléten* [online]. Praha: Supraphonline, 1995 [cit. 2018-04-17]. Dostupné z: <https://www.supraphonline.cz/album/970-korte-symphonietta-trobadorske-zpevy-pribeh-fleten?trackId=13711>

⁴⁰ ŠEDA, Jaroslav: *O. F. Korte. Zamyšlení nad životem a dílem*. Strojopis: Praha 1986, 40 s.

⁴¹ Ibid

KORTE, Oldřich František. *Příběh fléten*. Praha: Státní hudební vydavatelství, 1963.

Kritikové hodnotili tuto skladbu velice kladně, Ilja Hurník se k Příběhu fléten vyjadřuje takto: „Zvládnout takovou formu bez opory ustáleného sonátového schématu a nesnížit se k pouhé improvizaci je vyhrazeno jen silnému architektonickému talentu...Má přitom dosti bezpečný instinkt, aby z romantických prvků přejal jen ty, které jsou živé i v tomto století.“⁴²

2.4. Piráti z Fortunie

Tento muzikál skladatel zkomponoval na libreto Milana Garguly a Petra Novotného v letech 1970–1973. Hlavními postavami muzikálu jsou děti, které na školním výletě objeví na louce loď s názvem Fortunia. Uvnitř najdou vysílačku, se kterou si začnou hrát. S údivem zjistí, že pomocí vysílačky přehlušují veškeré signály rádií a radarů. Využijí této situace a začnou prostřednictvím vysílačky organizovat svět a učit dospělé, jak si ze života udělat jednu velkou hru. Způsobí velký zmatek a následně po dětech pátrá inspektor Fintini. Děti však natolik ovlivní svět, že si potom lidé hrají, aniž by je k tomu někdo vybízel. Ve skladbě najdeme různé hudební styly, objevují se zde pasáže inspirované jazzem, beatem, nebo rockem. Korte v instrumentaci dává přednost průhlednému až komornímu zvuku. Hlavní formotvornou složkou se stává rytmus. Skladatel vytváří různé předěly, pracuje s akcenty, které střídá v lichých i sudých taktech. V některých pasážích používá bitytmiku a někdy i polyrytmiku. Realizace projektu měla proběhnout v Laterně Magice. Z nějakých důvodů však Laterna toto dílo nikdy neprovedla. Premiéra se konala 11. dubna 1975 v Theater an der Wien, představení nastudovali studenti vídeňské konzervatoře, celý muzikál režíroval Pavel Šmok. Inscenace probíhala v německém jazyce, do kterého bylo libreto přeloženo. Nastudování partů bylo velmi náročné, takže představení bylo vytvořeno v kombinaci s playbackem, který plně zapadal do choreografie a usnadnil tak účinkujícím jejich hereckou akci. Zároveň byly splněny vysoké nároky autora. V Rakousku bylo představení velmi úspěšné, bylo kladně hodnoceno kritikou a dočkalo se dvaceti vyprodaných repríz. V Československu bylo dílo nastudováno na scéně divadla ABC, které bylo ochotno zrealizovat představení s playbackovou nahrávkou. Uvedení se oddalovalo, jelikož Laterna nechtěla uvolnit režiséra Ewalda Schorma, který měl celé představení realizovat. Mezitím v roce 1973

⁴² ŠEDA, Jaroslav: *O. F. Korte. Zamyšlení nad životem a dílem*. Strojopis: Praha 1986, 40 s.

vydala společnost Dilia klavírní výtah z partitury. Veřejná přehrávka vybraných částí muzikálu se konala 1. prosince 1976 v Divadle hudby v Praze. První česká premiéra tohoto muzikálu proběhla 31. března 1989, pod vedením režiséra Jana Kačera. Nahrávka byla pořízená společností Supraphon se sólisty a smíšeným sborem Pavla Kühna, za doprovodu orchestru Fisy pod taktovkou Libora Peška. V roce 2000 vyšlo CD *Pirátů z Fortunie*, které je reedicí nahrávky z devadesátých let. Zvukoví režiséři byli Ivo Špalj a Stanislav Sýkora. Odvedli pečlivou práci, jejímž výsledkem byla oprava a zkvalitnění nahrávky, pořízené v minulosti zvukovým režisérem Jiřím Zobačem. Přestože byl muzikál u nás nastudován, na scéně divadla se neuchytil. Dnešní posluchač si toto dílo může vyslechnout jen prostřednictvím nahrávky.⁴³

⁴³ZAPLETAL, Petar. Piráti z Fortunie. In: *Hudební rozhledy*. Praha, 2000, č. 8, s. 48. ISSN 0018-6996.

DORUŽKA, Lubomír. Piráti z Fortunie - Korteého sen o muzikálu. In: *Harmonie*. Praha, 2000, č. 12, s. 30-31. ISSN 1210-8081.

3. Filozofické dialogy pro housle a klavír

Skladba obsahuje čtyři věty, které nesou názvy: *Základní otázka*, *Tečka za dávným příběhem*, *Mezi štěstím a pravdou* a *Odpověď*. Skladatel sám říká: „Měl jsem určeny názvy všech čtyř „Dialogů“ dávno před tím, než byla napsaná jediná nota. Je to pro mě něco jako synopse, takový předobraz mi v nejednom inspirativním ohledu moc pomáhá.“⁴⁴ Již z názvu lze vyvodit, že se jedná o jakýsi rozhovor houslí a klavíru.

K pochopení názvu v souvislosti se samotnou hudbou cituji další Korteho vyjádření: „Název skladby a jejích jednotlivých částí nebyl zvolen náhodně, ani dostatečně, na způsob zajímavého doplňku. Tvořil naopak záměrně předznamenávající a do značné míry určující složku jejího vzniku, celkové koncepce, průběhu i stylu. Ve vztahu k posluchači nechce ovšem název neskromně nadsazovat, tím méně oslabovat autonomní moc a účinnost samotné hudby, jejíž prvořadou ctižádostí je samozřejmě žít a obstát svou vlastní, ryze hudební podstatou a kvalitou, bez jakéhokoli výkladu. Název tu může proto nejspíš jen naznačovat charakter a myšlenkový okruh, v němž je daná hudba ať vědomě, či intuitivně nesena.“⁴⁵ Proč celou skladbu nazval Filozofickými dialogy, objasňuje autor slovy: „ono filozofické směřuje k přemýšlení o filosofii jako o životním názoru, vůdčí a korigující složce životní praxe, kterou se snažíme v dialektice životních protikladů, do nichž jsme vrženi, najít rovnováhu a zákonitost, vedoucí k jednotě a celistvosti člověka... Úkolem člověka je přesáhnout své příběhy a prameny jejich vzniku, proto v Dialozích nejde o vyprávění příběhu, nýbrž o hudební odraz poznání, které z životních zkušeností vyplývá.“⁴⁶

V této cyklické formě Filozofických dialogů skladatel nepoužívá v žádné z vět typické skladebné schéma. Melodická invence je pro autora vůdčí, své hudební myšlenky Korte přetváří do jazyka houslí a klavíru. Melodii houslí vede od prokomponovaných tezí po vícehlasé závažné úseky. V celkovém pojetí skladby se obrací ke klasickému ideálu přirozené krásy a tvaru. Plochy jednotlivých vět působí velmi uceleně a jsou

⁴⁴ ŠEDA, Jaroslav: *O. F. Korte. Zamyšlení nad životem a dílem*. Strojopis: Praha 1986, 40 s.

⁴⁵ KORTE, Oldřich František. *Dialoghi filosofici: per violino e pianoforte*. Praha: Supraphon, 1982.

⁴⁶ ŠEDA, Jaroslav: *O. F. Korte. Zamyšlení nad životem a dílem*. Strojopis: Praha 1986, 40 s.

opřeny o vnitřní tematické souvislosti. Zvolené pořadí vět autor vykládá takto: „Mohou-li tu pak být dva vnitřní dialogy chápány případně jako vitální a kontemplativní reflexe protikladných aspektů života, představuje tematická polarita obou krajních dialogů jakýsi spínací oblouk, který se otvírá opakovanou vstupní otázkou – v podstatě patrně odvěkou otázkou po smyslu lidské existence, a uzavírá (ne bez dramaticky očistného kontextu) jejím zodpovězením v duchu naprostého akceptování života a jeho zákonitostí.“⁴⁷

Skladatel začal na této kompozici pracovat v roce 1961. Podnět ke vzniku této skladby pramení z rozhovorů s houslistou Ivanem Štrausem, se kterým se přátelil. Oba působili v Laterně Magice a během výjezdů do zahraničí vedli různé debaty. Při jednom z takových zájezdů účinkovali v Burgasu, kde se předmětem jejich rozhovoru v jedné z volných chvil stala houslová hra. Korte tvrdil že: „housle jsou nástroj proradný, který korumpuje charakter svého mistra, takže ten časem buď propadne virtuózní ekvilibristice, nebo prodává city jako hedvábné spodní prádlo.“⁴⁸ Štraus však oponoval: „Poukazoval jsem na hudbu Bachovu, Brahmsovu, Dvořákovu a dalších geniů, s výzvou: napiš, zahraj, uvidíme.“⁴⁹ Korte vzal výzvu vážně a po čtrnácti letech oznámil, že je dílo dokončené. Svou skladbu věnoval Ivanu Štrausovi a dne 14. prosince 1978 dílo spolu nahráli v plzeňském rozhlase. Štraus také dílo představil na zahraničních pódiiích, zvláště na řadě koncertů v SSSR. Skladba mimo jiné zazněla dne 10. listopadu 1978 v podání Josefa Hály a Josefa Suka v pražském Domě umění. Tiskem vyšla v roce 1982 prostřednictvím vydavatelství Supraphon. V roce 1995 ji znovu nahrál Ivan Štraus s Waltrem Delahuntem na CD společnosti Supraphon. Korte se v první části skladby snaží, aby se posluchač zamyslel nad otázkou, co je smyslem našeho života, následně závěrečná část je jakousi odpovědí, která nese poselství z úst autora: „život stojí za prožití za všech okolností, zvláště je-li korunován poznáním cesty, vedoucí z labyrintu protikladů.“⁵⁰ V roce 1999 vyšla tato skladba spolu s dalšími

⁴⁷ KORTE, Oldřich František. *Dialoghi filosofici: per violino e pianoforte*. Praha: Supraphon, 1982.

⁴⁸ ŠEDA, Jaroslav: *O. F. Korte. Zamyšlení nad životem a dílem*. Strojopis: Praha 1986, 40 s.

⁴⁹ ŠTRAUS, Ivan. (Nejen) 20. století O. F. Korteho. *Harmonie online* [online]. 2014, 16.12.2014 [cit.2017-12-10]. Dostupné z: <https://www.casopisharmonie.cz/komentare/oldrich-frantisek-korte.html>

⁵⁰ ŠEDA, Jaroslav: *O. F. Korte. Zamyšlení nad životem a dílem*. Strojopis: Praha 1986, 40 s.

Korteho kompozicemi na CD v podání houslistky Shizuky Ishikawy za doprovodu samotného autora.⁵¹

3.1. Základní otázka – 1. věta

Tato věta je rozdělena do pěti částí. Jednotlivé úseky se od sebe odlišují jiným tempem, metrem, hudebním materiálem a výrazem.

Molto lento

Hned v úvodu skladby svěří Korte hlavní myšlenku houslím v délce tří taktů. Toto téma i melodicky připomíná vyřčení otázky v normální mluvě, kdy na konci otázek zvedáme intonaci melodicky vzhůru. Jak jsem výše citovala autora, myšlenkový obsah této věty je v hledání smyslu lidské existence. V následujících třech taktech tuto myšlenku zdůrazní použitím jiného rytmu a změnou intervalu u hlavy tématu. V prvním případě housle začínají kvintou, v druhém však velkou septimou, posluchače tento interval více upoutá z podstaty své charakteristiky disonančního znění.

Obrázek č. 2 – Úvodní téma v houslích

Adagio

Zde se dostává do popředí klavír, který vesměs celou tuto část pulzuje v pravidelných hodnotách a dokresluje melodickou linku harmonickým podkladem. Vrcholem tohoto dílu je takt 19, kde klavír zahraje As dur. Tento akord je plynule připraven postupným crescendem plynule vzrůstající od 14 taktu. Od vrcholu zase postupně ubírá na síle

⁵¹ PACHOVSKÝ, Zdeněk. Recenze na O. F. Korte. In: *Hudební rozhledy*. Praha, 1999, č. 11, s. 51-52. ISSN 0018-6996.

spolu s klesající melodickou linkou. Adagio uzavírá klavír sestupným mixolydickým módem od g.

Obrázek č. 3 – Sestupný mixolydický mód v klavíru, závěr Adagia

L'istesso tempo

Autor v této části změní metrum na šesti osminový takt. Klavír promlouvá pomocí komplementárního rytmu. Housle se přidávají ve třicátém taktu a vedou dialog s klavírem, v jehož vrchním hlase zaznívá melodie.

Tempo piu vivo

Tato část, díky postupné gradaci a zahuštěnosti v partu klavíru a dvojhlasé hry v houslích, se stává z této první věty nezávažnější. V taktu 55 housle zahrají dvojhlasy motiv, který skladatel opakuje znovu v taktu 57, upravený motivickou prací s pozměněnými intervaly. Následně vydělí tento motiv a graduje jej postupně vzhůru s rostoucí dynamikou a zvyšujícím se harmonickým napětím. Tento úsek končí uklidněním, které připraví závěrečný doslov.

Lento

Celou první větu uzavírá Lento, které čerpá ze stejného motivického materiálu jako Adagio. Klavír hraje volnou imitaci prvních taktů Adagia a zakončí celou *Základní otázku* akordem G dur s přidanou malou septimou v levé ruce.

69 *Lento* ($\text{♩} = 56$)

mp

mp

Ped. Ped. Ped. Ped. Ped.

(1.) 4mezza.

Obrázek č. 4 – Závěrečné Lento

3.2. Tečka za dávným příběhem – 2. věta

V této větě Korte vychází z několika motivů, nebo myšlenek, které spolu kombinuje, motivicky s nimi pracuje, a tak vytváří další větu svých filozofických úvah. Jednotlivé čtyřtaktové motivy, které se stávají stavebním materiálem věty, pro přehled jednotlivě uvádím a čísluji.

Číslo 1

1

mp

Obrázek č. 5 – První motiv hned na začátku v houslích

Číslo 2

1

mp

Obrázek č. 6 – Druhý motiv hned na začátku v klavíru

Číslo 3

5

mp

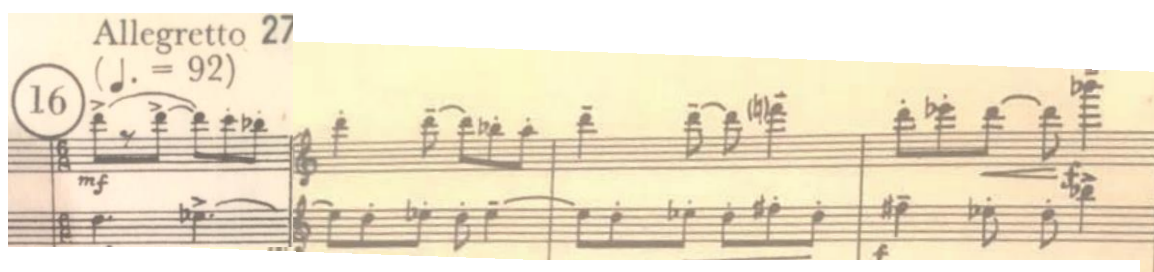
Obrázek č. 7 – Třetí motiv od taktu 5 v houslích

Číslo 4

Obrázek č. 8 – Čtvrtý motiv od taktu 26 v klavíru

Název věty „Tečka za dávným příběhem“ odkazuje ke skutečnému „příběhu“ který již dříve Korte zkomponoval, konkrétně k „Příběhu fléten“. Tato kompozice se mu stala inspirací k jednotlivým motivům. Vrátil se tedy o deset let zpátky ke svým hudebním nápadům a znovu je využil. V *Allegretto* „Příběhu fléten“ v čísle 16 nacházíme u první flétny motiv č. 1 o oktávu výše, paralelně s tímto motivem hraje klavír motiv č. 2.⁵²

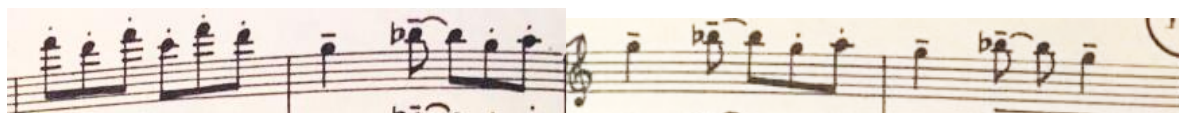

Obrázek č. 9 – „Příběh fléten“ číslo 16, motiv první flétny je shodný s motivem č. 1 z *Tečky za dávným příběhem*

Obrázek č. 10 – „Příběh fléten“ klavír hraje od 1. taktu v čísle 16 stejný motiv, shodný s motivem číslo 2

Motiv č. 3 nalezneme v „Příběhu fléten“ v 5. taktu čísla 16. Zaznívá souběžně v první flétně a prvním hoboji. Hoboj má pouze melodii o oktávu níž.

Obrázek č. 11 – „Příběh fléten“ č. 16, takty 5 – 8, part první flétny

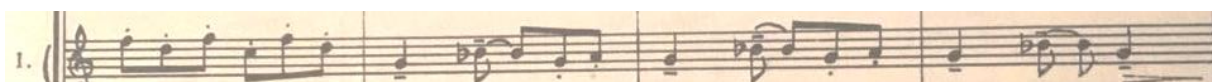
⁵² KORTE, Oldřich František. *Příběh fléten*. Praha: Státní hudební vydavatelství, 1963.

V 17. čísle od prvního taktu „Příběhů fléten“ slyšíme hrát motiv č. 1 hoboj spolu s B klarinetem. V pátém taktu tohoto čísla se ozývá v prvních houslích motiv č. 3.

Obrázek č. 12 – „Příběh fléten“ takty 1 – 4 v čísle 17, vrchní linka 1. a 2. hoboj, spodní linka 1. a 2. klarinet in B

V 18. čísle symfonického dramatu pro orchestr se objeví motiv č. 2 v prvním B klarinetu, paralelně s klarinetem má klavír motiv č. 1. Poslední místem, kde se objevují stejné motivy jako ve druhé větě „Filozofických dialogů“ je číslo 19. První a druhý hoboj hrají motiv č. 1, souběžně s prvními houslemi. Pátý takt pokračuje první trubka motivem č. 3. Poté skladba pokračuje, ovšem motivický materiál je jiný, nebo natolik pozměněný motivickou prací, že se už tyto čtyřtaktové myšlenky neobjevují v celku, jako tomu bylo v číslech 16 – 19.

Obrázek č. 13 – Takty 5 – 8 v čísle 19, part první trumpety

Jak jsem výše zmínila, jednotlivé myšlenky jsou zkomponovány po čtyřtaktích. Hned v úvodu 2. věty Filozofických dialogů nechává skladatel zaznít motiv č. 1 prostřednictvím houslového partu. K němu souběžně připojuje v pravé ruce klavíru motiv č. 2, přičemž levá ruka rytmicky pulzuje jednotlivé osminy 6/8 taktu.

Obrázek č. 14 – ukázka prvního čtyřtaktí z druhé věty „Filozofických dialogů“

V pátém taktu houslí se objeví nový motiv č. 3, který klavír převezme ve vrchním hlase pravé ruky ve 13. taktu. Neimituje jej však naprosto stejně, ale v 15. taktu vydělí motivek předešlého taktu a dále s ním motivicky pracuje.

Obrázek č. 15 – Porovnání motivu č. 3 v houslovém partu a klavírním

Od devátého taktu autor nechává paralelně zaznít motiv č. 2 v houslích, avšak o oktávu výš a s pozměněnými intervalovými postupy v závěru čtyřtaktí. V klavírním vrchním hlase motiv č. 1. Jednoduše prohodil instrumentaci z úvodu věty stejných motivů a tak posluchač zaznamenává stejné myšlenky v jiných barvách.

Obrázek č. 16 – Kombinace motivů č. 1 a č. 2

Naprostu stejný motivický materiál i ve stejné instrumentaci Korte použije od taktu 22. Housle pro změnu hrají motiv č. 2 o oktávu níž a klavír opět ve vrchním hlase cituje motiv č. 1 o oktávu výše. Změna je však i v hybnosti klavírního partu, který je nyní více zahuštěn.

Obrázek č. 17 – Stejná kombinace motivů, avšak v jiných oktávách

Nová myšlenka se nyní objevuje v klavíru, v pravé ruce a to konkrétně od taktu 26. Tento čtyřtaktový motiv plynule přechází v myšlenku č. 1.

Obrázek č. 18 – Nový motiv č. 4 v klavírním partu, v horním řádku

Od taktu 34 zaznívá opět v klavíru motiv č. 4, změna je jednak v levé ruce, která zaznívá pouze na těžkých dobách, navíc je motiv z dvojhlasu rozšířen na tříhlas. Housle od taktu 34 – 35 hrají motiv č. 1 o oktávu výš, avšak od 36. taktu přechází na změnu, kterou už posluchač slyšel, a to konkrétně v taktu 15.

Obrázek č. 19 – Možnost porovnání motivu č. 4 v klavíru s předchozím obrázkem

Nové myšlenky neobsahující nic z předešlých motivů se objevují od taktu 40. Uvedou je housle a autor následně pracuje s tímto novým motivickým materiálem. Dalo by se předpokládat, že právě zde se nachází ona tečka za dávným příběhem. Skladatel zde už nepoužívá motivy ze své dřívější skladby „Příběh fléten“. Následující část plyne v duchu dalších myšlenek, až do taktu 71 kde, znovu zazní motiv č. 1 v houslích a v klavíru motiv č. 2, přesně jako na začátku. Klavír v následujícím čtyřtaktí přechází do motivu č. 4.

Obrázek č. 20 – Návrat k motivům č. 1 a č. 2, podobně jako na úplném začátku

Druhá věta dále pokračuje, ne však tak jednoznačným způsobem jako na začátku. Motivy se v kontextu proudu hudby sem tam ukáží, avšak pokračují poznamenány velkými změnami motivické práce. Celá tato část je uzavřena energickým způsobem, podobně jak začala. Oba nástroje jsou v posledních úsecích věty stále dominantnější, takže pokud jde o dialog, jak je naznačeno v názvu této cyklické formy, tak zde se pravděpodobně snaží každý nástroj prosadit své pohnutky a nedochází tak k rozhovoru jak tomu bylo na začátku věty.

3.3. Mezi štěstím a pravdou – 3. věta

Jak jsem již výše citovala skladatele, tato věta je komponována tak, aby tvořila dvojici s druhou větou. Začíná pomalejším tempem v pianu a tvoří tak zřetelný kontrast tempový i dynamický k předchozí větě. Skladatel zde po docela krátkých úsecích žádá, aby se tempo postupně zrychlovalo. Od udaného tempa na počátku, tedy čtvrtka = 69, se v průběhu dostane až na čtvrtku = 104, poté zpomalí a vrátí se od taktu 81 na *Tempo primo*.

Calmo ma sempre animato

Korte interpretům předepsal, že úvod této věty mají hrát klidně, avšak s životem. Osm taktů trvající úsek je tematicky rozdělen do prvních dvou taktů, které jsou naprosto totožné v obou partech se 7.– 8. taktem. Melodie v houslích je posunuta v 7. taktu o malou sekundu níž a v 8. taktu o velkou sekundu výš. Vnitřní čtyři takty tvoří samostatný celek, kde melodickou linku uvede ve 3. taktu klavír a připraví tak melodii, kterou v stejném taktu převezmou housle.

The image shows a musical score for the third movement, 'Mezi štěstím a pravdou'. It consists of three systems of staves. The first system has a violin staff (top) and a piano staff (bottom). The violin staff starts with a treble clef and a 5/4 time signature, marked 'con sord.' and 'p'. The piano staff starts with a bass clef and a 5/4 time signature, marked 'p' and 'una corda'. The second system continues the violin and piano parts. The third system shows a change in time signature to 4/4 for the violin part, while the piano part remains in 5/4. The score includes various musical notations such as notes, rests, and dynamic markings.

Obrázek č. 21 – Začátek 3. věty, takty 1 - 8

Poco piu animato

Autor v devátém taktu změnil pětidobý takt na třídobý. Rovněž žádá zvýšení tempa na 76. Postupně takt dává průchod gradaci, která je v houslovém partu umocněna stále opakováním čisté kvarty, kterou postupně dává do vyšší a vyšší polohy. Gradaci dovede až do 20. taktu, poté hned zazní subito piano. Motivek kvarty od 17. taktu, který postupně navozuje náléhavou atmosféru, je vydělený z houslového partu v taktu 11.

11

Obrázek č. 22 – Ukázka 11. taktu, ze kterého autor vydělí motivek kvarty a následně jej používá v postupné gradaci od 17. taktu

Od 25. taktu nastupuje samotný klavír, který nyní má hlavní slovo v dialogu. Housle se přidají až v taktu 55. Celou tuto část vyplnil autor komplementárním rytmem, který neustále pulzuje. Od 25. taktu až po 31. převzal z houslového partu motivek kvarty

klavír, občas jej proloží tritónem. Nejprve je doprovázen tento motivek neustále se opakujícími tóny b, c, des, es, fes. Celá tato část se postupně dle pokynů autora zrychluje a zesiluje. Skladatel stále více zahušťuje jednotlivé akordy. Celou dobu se ať v pravé či v levé ruce ozývá motivek kvarty. Od 46. taktu znovu slyšíme zklidnění a návrat do dvou melodických linek, které postupně připraví nástup houslím.

Obrázek č. 23 – Takty 25 – 30, ve kterých klavír převzal motivek kvarty, občas proložený tritónem

Následující pokračování věty plní funkci neustálé gradace, jak tempové, tak dynamické. Od 69. taktu housle zvýší napětí vícehlasou hrou ve forte s neustále objevujícím se motivkem kvarty. V 75. taktu autor tempo zpomalí a připraví tak nástup *Tempo primo*.

Tempo primo (Calmo)

Zde se autor vrací k tématickému materiálu z úvodu věty i k původnímu tempu. Housle v taktech 81– 82 hrají stejný motiv, jako v prvních dvou taktech, pouze o oktávu výše. Melodická linka v tomtéž nástroji pokračuje stejně dál, jednotlivé noty jsou však enharmonicky zaměněné, až na třetí dobu 84. taktu, kde v úvodu zazní d, ale zde už je cis. Klavír kopíruje první tři takty do poslední noty, stejně jako houslový, tak i klavírní

part se s úvodem začne rozcházet v taktu 85. Nyní vedou hlavní melodickou linku housle a klavír je pouhým doprovodným nástrojem, podtrhující harmonickou stránku. Celá tato věta končí úderem klavíru, který rozezvučí akord H s durmollovou tercií, rovněž zahuštěný o sekundu cis.

The image shows a musical score for measures 81-84. At the top, it is marked '81 Tempo primo (Lento) (♩ = 69)'. The score consists of two systems. The first system shows the violin part (treble clef) and the piano accompaniment (bass clef). The violin part begins with a melodic line in measure 81, which is then repeated in measure 83 but shifted up an octave. The piano accompaniment provides harmonic support with chords and arpeggiated figures. The second system continues the music through measures 82 and 84, showing further development of the melodic and harmonic material.

Obrázek č. 24 – Takty 81 – 84, housle hrají to samé co na začátku, akorát o oktávu výš, od taktu 83 je melodie enharmonicky zaměněna, až na cis na třetí době taktu 84

3.4. Odpověď – 4. věta

Stejně jako první věta *Základní otázka*, je poslední věta rozdělena do pěti částí. Přičemž poslední část *Lento* čerpá ze stejného tematického materiálu, jako úvodní *Lento* této věty. *Con brio*, které nastupuje v prvním případě po *Lentu*, je naprosto totožné s druhým *Con brio* v druhé části věty, oba tyto úseky od sebe oddělí *Tempo primo*, které energický proud hudby zklidní.

Lento

Jak sám autor sděluje, je *Odpověď* tematicky i motivicky spřízněná se *Základní otázkou*, tvoří tak oblouk, který uvede a uzavře prostřední věty. Začátek poslední věty

je tedy naprosto stejný jako *Molto Lento* ze *Základní otázky*. Housle tak znovu položí otázku, kterou posluchač už slyšel a seřadí mu tak myšlenky, aby vzápětí mohla zaznít odpověď v *Con brio*.

Con brio

Tento úsek je odlišný charakterem i tempem. Z pomalého úvodu se skladatel dostane do ohnivého vstupu houslí, jež uvedou šestnáctinový motiv, který hned převezme klavír, jeho rytmická pulzace pokračuje i nadále. Odpověď je zde velmi energická, housle k pulzujícímu klavíru podtrhují závažnost melodií, která je nesena pomocí rytmické nepravidelnosti, čímž akorát zvyšuje napětí. V taktu 21 a 22 se v houslích ozve podobný dvojhlasý motiv jako v první větě v taktu 55, pokračuje však jinak. Celý tento úsek se pomalu zklidní a připraví tak nástup *Tempu primo*.

The image displays two musical passages side-by-side for comparison. The left passage, starting at measure 21, features a violin part with a sixteenth-note rhythmic pattern and a piano accompaniment with a similar pattern. The right passage, starting at measure 55, shows a violin part with a similar sixteenth-note motif and a piano accompaniment that includes the handwritten instruction 'benetempo'.

Obrázek č. 25 – Porovnání dvojhlasého motivu taktů 21 a 22, s motivem z první věty – 55. takt

Tempo primo

Tento pětitaktový úsek zklidní energickou předešlou část, aby v okamžiku mohla znovu pokračovat. Melodická linka je vedená v houslích, klavír má pak funkci doprovodnou. Motivicky není spřízněný s žádným z dvou předešlých úseků.

Con brio

V klavíru je opět daleko větší hybnost než v partu houslí, přestože má zde úlohu doprovodu, šestnáctinové pasáže plní funkci i harmonickou. Tato část je o něco delší, než první *Con brio*. V taktu 88 je opět v houslích podobný motivek, který zazněl už

dříve, v první větě v taktu 55 - 56, ovšem to připomíná jen konec tohoto 88. taktu. Od 90. taktu skladatel použil v houslích opět téma *Základní otázky*, pomocí volné imitace jej upravil rytmicky, i v intervalových postupech.

Obrázek č. 26 – Porovnání motivku z taktu 88 s první větou s takty 55 - 56

Lento

Jak jsem výše zmínila, je tato část motivicky i tématicky spřízněna s úvodním Lentem. Změna je ovšem v instrumentaci úvodní citace třítaktového tématu ze *Základní otázky*. Téma není zakomponováno do houslového partu, ale poprvé jej uvede klavír. Změna je rovněž v tempovém označení, toto Lento je o něco pomalejší, než na začátku. Dle skladatelova požadavku se interpreti do tempa čtvrtě = 54 vrátí až ve 103. taktu. Celá tato závěrečná část jen zklidní předešlé bouřlivé zodpovídání otázky a připraví tak vyrovnaný konec, který sděluje přesně to, co sám autor chce říci touto skladbou, znovu cituji jeho slova: „tematická polarita obou krajních dialogů představuje jakýsi spínací oblouk, který se otvírá opakovanou vstupní otázkou – v podstatě patrně odvěkou otázkou po smyslu lidské existence, a uzavírá jejím zodpovězením v duchu naprostého akceptování života a jeho zákonitostí.“⁵³

Obrázek č. 27 – Závěrečné Lento, téma *Základní otázky* poprvé zazní v klavíru

⁵³ KORTE, Oldřich František. *Dialoghi filosofici: per violino e pianoforte*. Praha: Supraphon, 1982.

4. Elíhú kontra Jób

Tato kompozice je součástí „Tří starozákonních fresek“, které vznikly na objednávku americké houslistky Edny Michell. Na počátku roku 1991 požádala tři české skladatele o vytvoření skladeb pro housle a klavír na starozákonní téma. Petr Eben si jako námět pro své dílo zvolil příběh, který je zapsán v první knize Samuelově. Izraelský král Saul marně žádá Hospodina o odpověď, zda vyhraje válku s Pelištejci, která má brzy vypuknout. Nakonec se rozhodne tajně zajít za věštkyní v Én-Dór, přestože Hospodin to považuje za ohavnost. Vyvolaný duch Samuela mu oznámí, že ve válce i se svými syny zemře.⁵⁴

Oldřich František Korte vychází ve svém tématu z knihy Jób. Je důležité zmínit, důvod. Jedna z možností volby takového námětu, byl špatný zdravotní stav skladatele. Často trpěl zažívacími potížemi, vlekoucími se i několik měsíců. Jediné jídlo, které mohl v takových obdobích pozřít, byly jogurty. Z nedostatku vitamínů a minerálů musel být značně oslaben a to nejen po stránce fyzické, ale patrně i psychické. Je dost možné, že se ztotožňoval s Jóbem a snažil se vypořádat se svou nelehkou situací.⁵⁵

Viktor Kalabis se rozhodl zhudebnit Žalm 150, který je oslavou Boha. Přestože jsou ve světě války, různé katastrofy a skladatel nechápe důvod, vybírá si tento námět s komentářem: „Já však přesto zpívám své nesmělé Aleluja...“⁵⁶ Světová premiéra těchto skladeb se uskutečnila 12. září 1993 v rámci mezinárodního festivalu Pražský podzim ve Smetanově síni v Praze. Na housle hrála Edna Michell, již jsou všechny tři kompozice věnované, za spolupráce Franka Glazera. V roce 1995 byly nahrány tyto „Tří starozákonní fresky“ na CD společnosti Supraphon v podání houslisty Antonína Nováka a klavíristy Jaroslava Šarouna. O sedm let později vydalo tyto skladby hudební

⁵⁴ BIBLE: překlad 21. století. Vyd. 1. Praha: Biblion, 2009, 1564 s. ISBN 978-808-7282-021.

EBEN, Petr. *Saul u věštkyně v Én-Dóru*. Praha: Panton international, 2002.

⁵⁵ Rozhovor s Ivanem Štrausem (Praha, 3. 10. 2017)

⁵⁶ KALABIS, Viktor. *Aleluja (Žalm 150)*. Praha: Panton international, 2002.

vydavatelství Panton tiskem v pořadí: Saul u věštkyně v Ěn-Dóru, Elíhú kontra Jób a Aleluja (Žalm 150).⁵⁷

„Elíhú kontra Jób“ začal Korte komponovat ve svých 65 letech, je zřejmé, že tato skladba patří k autorově vyspělé kompoziční technice. Je z posledních Korteho děl, která vyšla tiskem. Jde o programní dílo, jehož hudební řeč podtrhává charakter a osud jednotlivých promlouvajících postav. Hlavní melodie je nesena v houslích, k nimž klavír doplňuje a navozuje přesnou atmosféru, která od sebe zřetelně odlišuje oba řečníky. Skladatel se snažil promítnout do této kompozice nejen svou duševní stránku, ale také uplatnil veškeré zkušenosti, jichž v průběhu života v oblasti kompoziční práce nabyt. Také inspirace jazzem je v této skladbě jasně rozpoznatelná. V taktu 10 a 11 slyšíme bluesovou melodiku s typickou příčností mezi durovým a mollovým akordem. Harmonie tohoto díla vychází z rozšířené tonality. Dalšími důležitými formotvornými prvky jsou rytmus a melodie. Skladba je zkomponována formou volných variací, užívající ve velké míře evolučního vývoje. Hovoříme zde o dvojitých variacích, protože jsou tvořeny na dvě témata, téma Jóba (A) a téma Elíhú (B). Dále uvádím formové schéma celé skladby v taktech.

A	B	A1	B1	A2	B2	A3
1 – 13	14 – 20	21 – 35	36 – 64	65 – 91	92 – 107	108 – 114

4.1. Námět

Příběh zapsaný v knize Jób lze zařadit do kontextu Bible ještě před abrahámovskou smlouvou, kdežto vznik knihy je sporný a neurčitý. Jiný názor se přiklání k tvrzení, že hlavní postava knihy byla současně Mojžíše. Nejdůležitější postavou děje je Jób, který žil v zemi Úc, z čehož lze vyvodit, že nebyl Izraelec. Byl muž bohabojný a bezúhonný, nesmírně bohatý. Měl mnoho dobytka a služebnictva.

Příběh začíná u Božího trůnu. Jednoho dne se scházejí před Hospodinem Boží synové – nepadlí andělé a další nepadlé bytosti, společně se satanem – odpůrcem

⁵⁷ Eben / Korte / Kalabis: Skladby pro housle a klavír. In: *Supraphonline* [online]. Supraphon, 1995 [cit. 2017-11-11]. Dostupné z: <https://www.supraphonline.cz/album/52861-eben-korte-kalabis-skladby-pro-housle-a-klavir?trackId=699335#track-699335%20>

Boha. Hospodin navazuje dialog se satanem, ve kterém ho upozorní na svého služebníka Jóba, který se stále vyhýbá hříchu. Padlý anděl oponuje, a tvrdí, že Bohu slouží, protože z toho má prospěch. Tvrdí, že kdyby přišel o majetek, bude Bohu zlořečit. Hospodin přistupuje na satanovu hru a s touto zkouškou souhlasí. Ďábel se v jednom dni postará o to, aby Jób přišel o všechn svůj dobytek a pomocí vichřice zabíjí všechny jeho děti.

Za nějaký čas nastal opět den, kdy přišel za Hospodinem spolu s Božími syny i satan. Bůh ho opět upozorňuje na Jóba, že stále chová k Hospodinu úctu. Satan však tvrdí, že kdyby přišel o zdraví a pocítil bolest, bude určitě zlořečit. Hospodin dává souhlas, aby si satan udělal s Jóbem, co uzná za vhodné, jen ho nesmí zabít. Ďábel následně raní Jóba vředy. Dokonce i manželka Jóbovi radí, aby zlořečil Hospodinu.

Po čase přicházejí jeho přátelé, aby ho potěšili. Elífaz Témanský, Bildad Šúchský a Sófar Naamatský vedou v dalších kapitolách knihy s Jóbem rozhovory, ve kterých ho nabádají, aby činil pokání. Jsou totiž ovlivněni moudrostí své doby, která prezentuje neštěstí, jako následek jeho hříchů. Jób netvrdí, že je bez hříchů, je si vědom, že před Bohem není nikdo spravedlivý, ale pochybuje, zda se od Boha může dočkat spravedlnosti.

Následuje *Píseň o moudrosti*, ve které hlavní postava, tedy Jób, připisuje veškerou moudrost Hospodinu, poté však zas upadá do beznaděje a stěžuje si, že jí Bůh na zoufání neodpovídá. V tuto chvíli vstupuje do děje Elíhú, nejmladší ze všech přátel. Je rozhněván na Jóba, že se pokládá za spravedlivějšího než Bůh, plane hněvem i proti třem přátelům, kteří nedokázali svému příteli odpovědět a považovali ho za svévolníka. Snaží se říct něco nového, ale v podstatě stejně jako jeho starší soukmenovci viní Jóba z hříchu.

Jób celou dobu touží promluvit si s Bohem. Toto přání se mu splní, když se mu v bouřce zjeví Bůh. Hospodin nepodává vysvětlení proč Jób trpí, ale klade mu otázky, jejichž smysl směřuje k zamýšlení, kdo je moudrý a kdo je zdrojem moudrosti. V závěru Jób uznává, že Bůh všechno může a lituje všeho. Poddává se božímu

majestátu a moudrosti. Na konci příběhu se Hospodin hněvá na Jóbovy přátelé a přikazuje jim, aby za sebe obětovali. Bůh Jóbovi v závěru příběhu žehná ještě více než na začátku, vrátí mu dvojnásobek bohatství a daruje deset dětí.⁵⁸

Je zajímavé, že skladatel staví Elíhua do role toho, který Jóbovi vše osvětlí. Zmiňuje se, že monolog, který Elíhú pronáší v jednotlivých kapitolách, ve své skladbě přetváří do dialogu, zároveň naprosto mění charakter postavy, která se v bibli vyskytuje. Dokládá to jeho komentář ke skladbě: „Teprve Elíhú, jakožto poslední, nejmladší, ale zřejmě jediný osvícený účastník rozpravy, přivádí svým zásahem zdrceného Jóba k niternému obratu, směrem ke konečnému přijetí Božího úradku.“⁵⁹

Jób podle biblického znění přijímá Boží vůli poté, co k němu promluví sám Hospodin. Autor ve své skladbě používá parafrázovaný text z knihy Cesta světla od J. A. Komenského: Ty který's řekl, budiž světlo' a světlo bylo – buď vůle Tvá!⁶⁰

4.2. Téma Jóba – část A – A3

Je důležité se zastavit u 1. taktu, kde na 3. době zaznívá interval zmenšené kvinty, tento interval je často označován jako ďábel v hudbě, skladatel mohl takto skrytě zakomponovat skutečnost přítomnosti ďábla, kvůli kterému Jób trpěl. Z psychologické charakteristiky zvukových vlastností zní tento interval velmi pokřiveně až deformovaně, zároveň narušuje modus a působí v melodii velmi cize. Navozuje tak atmosféru neklidu, nejistoty a bolesti.

Obrázek č. 28 - Hlavní téma Jóba

⁵⁸ BIBLE: překlad 21. století. Vyd. 1. Praha: Biblion, 2009, 1564 s. ISBN 978-808-7282-021.

⁵⁹ KORTE, Oldřich František. *Elíhú kontra Jób*. Praha: Panton international, 2002.

⁶⁰ J. A. Komenského "Cesta světla". In: *Harmonie* [online]. [cit. 2017-11-20]. Dostupné z: <http://www.rozkvet.cz/texty/cesta-svetla.htm>

V části A1 skladatel uvádí řeč Jóba opět stejným tématem, avšak dramatizuje jej přidáním disonantních intervalů sekundy a kvarty. Motivická páce, se kterou v této, i v další variaci A2 pracuje, vychází z materiálu již předešlé úvodní části Jóba. Poslední variací, tedy A3, nazývá autor Jóbovo prozření. Změnu smýšlení Jóba, přeložil autor do hudební řeči. Jako na začátku tak i teď cituje hlavní téma Jóba, avšak interval tritonu mění na čistou kvintu, tedy interval který navozuje pocit smíření.

4.3. Téma Elíhu část – část B – B2

Téma nejmladšího přítele hlavní postavy nastupuje ve 14. taktu. Posluchač ovlivněn biblickým textem by mohl očekávat daleko naléhavější a nekompromisní náladu tohoto řečníka. Z textu bible Jób 32,2-3 lze vyvodit, že byl rozezlen: „Avšak Elíhu syn Barachela Buzského z rodu Ramova, vzplanul proti Jóbovi hněvem. Hrozně se rozhněval, že se Jób považuje za spravedlivějšího než Bůh. Rozhněval se i na jeho tři přátelé, že mu neuměli odpovědět tak, aby Jób usvědčili.“⁶¹ Melodie je i přes toto tvrzení naprostým kontrastem k tématu Jóba. Působí chlácholícím dojmem, zároveň dynamika piana navozuje opatrnost v projevu Elíhua. Doprovod klavíru využívá rytmické zvláštnosti komplementárního rytmu, který rozkládá akordy, a také využívá méně disonantních prvků, než doprovod trpícího Jóba.

V části B1 se zpočátku zdá, že charakter melodie je velmi podobný předchozí části, jež patřila tomuto řečníku. Nastupuje ve slabé dynamice, avšak mění metrum z celého taktu na takt šestiosminový. V melodii opět uplatňuje princip kontrastu vůči tématům Jóba, lze říci, že evolučně pracuje s původní melodií z části B. Než tato variace skončí, změní se však dynamický obraz a ostýchavého řečníka nyní skladatel představuje v jiném světle. Dynamika je ve forte a kompoziční práce s motivy navozuje atmosféru důraznosti. Osoba, která zde mluví, jednoznačně ví, co chce říci a klade důraz na své myšlenky.

⁶¹ BIBLE: *překlad 21. století*. Vyd. 1. Praha: Biblion, 2009, 1564 s. ISBN 978-808-7282-021.

U poslední variace B2 skladatel změnil rytmus v klavíru. V předchozích dvou částech (B a B1) klavír pravidelně rytmicky pulsoval užitím komplementárního rytmu. Nyní zaznívají nerozložené akordy vždy na těžkých dobách 6/8 taktu. Tato část je uzavřena strohými akordy klavíru, které plynule připraví nástup poslední variace Jóba. S naprostým klidem Elíhú dohovoří a posluchače tak připraví na Jóbovo prozření, jak autor zmiňuje ve svém komentáři ke skladbě.

Závěr

Jelikož doposud nevyšel tiskem žádný ucelený životopis, ani jakákoli jednotná literatura pojednávající o tvorbě Oldřicha Františka Korteho, pokusila jsem se v této práci podrobněji nastínit životní příběh této významné osobnosti a zprostředkovat celistvé informace týkající se jeho tvorby. Údaje jsem získávala z dostupných zdrojů, rovněž jsem se doptávala na některé podrobnosti skladatelova přítele prof. Ivana Štrause, který sepsal i několik článků do hudebních časopisů, týkajících se Korteho života.

Hlavním cílem této bakalářské práce byl rozbor a výklad skladeb pro housle z Korteho pera. „Filozofické dialogy“ jsem rozebírala motivicko-tematicky. Hudební myšlenky a charakteristiku nálad „Elíhú kontra Jób“ jsem srovnávala v souvislosti s biblickým námětem. Rovněž jsem u obou skladeb popsala důvod vzniku a snažila jsem se předat ucelenější obraz skladeb za účelem snazšího pochopení pro budoucí interprety. Při analýze jsem si uvědomila, jak má Korte jednotlivé věty promyšlené, a tematicky sjednocené. U variací „Elíhú kontra Jób“ mě velice upoutal způsob zakomponování nálad, bolesti a nakonec smíření. Skladatel tak přesně pomocí hudební řeči popsal charakteristiku postav a přenesl rozdílné nálady na posluchače.

Soupis použité literatury

BARANČICOVÁ, Svatava. Laterna Magika očima O. F. Kortehe. In: *Hudební rozhledy*. Praha, 1992, č. 6, s. 252-255. ISSN 0018-6996.

BIBLE: překlad 21. století. Vyd. 1. Praha: Biblion, 2009, 1564 s. ISBN 978-808-7282-021.

BŘEZINA, Aleš. Půlstoletí s hudbou Bohuslava Martinů: Průhledy, osudy, vyznání. In: *Hudební rozhledy*. Praha, 2002, č. 7, s. 40-42. ISSN 0018-6996.

BŘEZINA, A. Půlstoletí s hudbou Bohuslava Martinů (II.): Průhledy, osudy, vyznání. In: *Hudební rozhledy*. Praha, 2002, č. 8, s. 40-42. ISSN 0018-6996.

DORŮŽKA, Lubomír. Piráti z Fortunie - Kortehe sen o muzikálu. In: *Harmonie*. Praha, 2000, č. 12, s. 30-31. ISSN 1210-8081.

KASAL, Jan. 80. narozeniny O. F. Kortehe. In: *Cantus*. Praha, 2006, č. 3, s. 49. ISSN 1210-7956.

KORTE, Oldřich. František. *Legenda svátečního přátelství: reportážní eseje*. Vyd. 1. Praha: Lyra Pragensis, 1996, 109 p. ISBN 80-705-9012-2.

KORTE, Oldřich. František. *Chodící legendy: reportážní eseje*. Praha: TV Spektrum, 1991. ISBN 80-853-3410-0.

KORTE, Oldřich František. Oldřich František Korte. In: *Harmonie*. Praha, 2012, č. 8, s. 3. ISSN 1210-8081.

KORTE, Oldřich. František. Výběr z díla: [Personální hud. bibliogr. s životopisnou pozn.]. Praha: Hud. inf. středisko ČHF, 1987 (Havlíčkův Brod: VČT 4). Český hudební fond

MIHULE, Jaroslav. *Martinů-osud skladatele*. Vyd. 1. Praha: Karolinum, 2002, 626 p. ISBN 978-802-4604-268.

PACHOVSKÝ, Zdeněk. Recenze na O. F. Korte. In: *Hudební rozhledy*. Praha, 1999, č. 11, s. 51-52. ISSN 0018-6996.

ŠEDA, Jaroslav: *O. F. Korte. Zamyšlení nad životem a dílem*. Strojopis: Praha, 1986, 40 s.

ŠESTÁK, Zdeněk. Legenda svátečního přátelství. In: *Hudební rozhledy*. Praha, 1997, č. 6, s. 39. ISSN 0018-6996.

ŠTRAUS, Ivan. O. F. Korte. In: *Hudební rozhledy*. Praha, 2014, č. 12, s. 26. ISSN 0018-6996.

ZAPLETAL, Petar. Piráti z Fortunie. In: *Hudební rozhledy*. Praha, 2000, č. 8, s. 48. ISSN 0018-6996.

Internetové zdroje

Eben / Korte / Kalabis: Skladby pro housle a klavír. In: *Supraphonline* [online]. Supraphon, 1995 [cit. 2017-11-11]. Dostupné z: <https://www.supraphonline.cz/album/52861-eben-korte-kalabis-skladby-pro-housle-a-klavir?trackId=699335#track-699335%20>

FIALKOVÁ, Martina. Oldřich František Korte - Bohatství života mezi (notovými) řádky. *Český dialog* [online]. 2007 [cit. 2017-11-05]. Dostupné z: <http://www.cesky-dialog.net/clanek/2669-oldrich-frantisek-korte-bohatstvi-zivota-mezi-notovymi-radky/>

J. A. Komenského "Cesta světla". In: *Harmonie* [online]. [cit. 2017-11-20]. Dostupné z: <http://www.rozkvet.cz/texty/cesta-svetla.htm>

KAŇKA, Petr. Otvírání studánek. *Česká televize* [online]. [cit. 2018-01-09]. Dostupné z: <http://www.ceskatelevize.cz/porady/1108288902-otvirani-studanek/20354215208/>

Korte: Symphonietta, Trobadorské zpěvy, Příběh fléten [online]. Praha: Supraphonline, 1995 [cit. 2018-04-17]. Dostupné z: <https://www.supraphonline.cz/album/970-korte-symphonietta-trobadorske-zpevy-pribeh-fleten?trackId=13711>

Nadace Bohuslava Martinů/ Informace. In: *Nadace Bohuslava Martinů* [online]. [cit. 2017-11-28]. Dostupné z: <https://www.martinu.cz/cz/institute/nadace-bohuslava-martinu/charakteristika-institute/>

Oldřich František KORTE – hudební skladatel a publicista. *Radniční noviny o Praze 3* [online]. 2014 [cit. 2017-12-08]. Dostupné z: <http://www.praha3.cz/radnicni-noviny/o-mc-praha-3/kniha-cti/medailony/oldrich-frantisek-korte-hudebni-skladatel-a-publicista-n126197.htm>

Oldřich František Korte [online]. [cit. 2018-02-08]. Dostupné z:

<https://www.csfd.cz/tvurce/32353-oldrich-frantisek-korte/>

ŠTRAUS, Ivan. (Nejen) 20. století O. F. Korteho. *Harmonie online* [online]. 2014, 16.12.2014 [cit. 2017-12-10]. Dostupné z:

<https://www.casopisharmonie.cz/komentare/oldrich-frantisek-korte.html>

František Korte. In: *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001- [cit. 2018-03-16]. Dostupné z:

https://cs.wikipedia.org/wiki/Franti%C5%A1ek_Korte

Ve věku 88 let zemřel 10. září skladatel Oldřich František Korte. *Blesk: Zprávy* [online]. 2014, 12. září 2014 [cit. 2017-12-20]. Dostupné z:

<http://www.blesk.cz/clanek/zpravy-live-kulturni-servis/274009/ve-veku-88-let-zemrel-10-zari-skladatel-oldrich-frantisek-korte.html>

Zemřel Oldřich Korte. *Opera+* [online]. 2014, 12. září 2014 [cit. 2018-01-02].

Dostupné z: <https://operaplus.cz/zemrel-oldrich-korte/>

Notové materiály

EBEN, Petr. *Saul u věštkyně v Én-Dóru*. Praha: Panton international, 2002.

KALABIS, Viktor. *Aleluja (Žalm 150)*. Praha: Panton international, 2002.

KORTE, Oldřich František. *Příběh fléten*. Praha: Státní hudební vydavatelství, 1963.

KORTE, Oldřich František. *Dialoghi filosofici: per violino e pianoforte*. Praha: Supraphon, 1982.

KORTE, Oldřich František. *Elíhú kontra Jób*. Praha: Panton international, 2002.

Rozhovor

Rozhovor s prof. Ivanem Štrausem (Praha, 3. 10. 2017)